50 ГОДИНИ
ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР-ТЪРГОВИЩЕ
История, съвременност, личности

Издателско каре

Драматичен театър – Търговище историческа справка (на английски език)

50 ГОДИНИ
ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР-ТЪРГОВИЩЕ
История, съвременност, личности

Русе, 2019

БОИЛ БАНОВ
Министър на културата

Уважаеми г-н Петров,

Уважаеми госпожи и господа,

За мен е изключително удоволствие да Ви приветствам по повод половинвековния юбилей от създаването на Драматичния театър в Търговище. Петдесет години, наситени с успешни постановки, участия в национални и международни фестивали, награди, зрителски аплодисменти, ежедневен труд и преди всичко – с хъс и вдъхновение да извисявате българския дух над земното и ежедневното, да възпитавате малки и големи в изконните човешки ценности, да служите на Мелпомена честно и вдъхновено.

Вярвам, че чувството на гордост е заслужено - половин век със своя ярък афиш и плеяда творчески имена Вашата институция е едно от светилищата на българската култура, които утвърждават естетиката на съвременния български театър, вплитайки всички свои знания и многоцветни дарования в съграждането на един извисен духовен свят, пресъздаден по незабравим начин.

И ако златните страници в историята на театъра отдавна са доказали, че няма малки и големи роли, а има малки и големи актьори, съм сигурен, че от дистанцията на времето театроведите биха продължили тази сентенция така: „Големите театри и големите актьори се познават по своята публика, в която големите водят със себе си и малките". Благодаря на всички, които през годините са оставили част от душата си на сцената на театъра. Благодаря, че съхранявате вълшебството пред и зад завесата. Поздравявам Вас, живеещите с пулса на изкуството, което приехте за житейска и професионална мисия. Вярвам, че и в следващия половин век ще продължавате да бъдете все така открити към най-модерните световни театрални тенденции, като в същото време пазите традициите.

Пожелавам Ви от сърце да разширявате кръга на своите почитатели, като ги убеждавате в свещената духовна мисия на театъра.

Честит юбилей!

юли, 2019 г.

БОИЛ БАНОВ
Министър на културата

Д-Р ДАРИН ДИМИТРОВ
Кмет на община Търговище

Вече 50 години сградата на Драматичен театър Търговище е дом на духовността и символ на изкуството в нашия град.

Този юбилей безспорно е повод за гордост от постигнатото до тук. Повод е и да отдадем заслужена признателност към хората, поставили началото, както и към всички онези, които в продължение на половин век, полагаха усилия – зад кулисите и на сцената – да превърнат Драматичния театър в една от най-обичаните и уважавани културни институции в Търговище.

Освен стотиците заглавия от световната и родна драматургия и хилядите представления през годините, за престижа на театъра несъмнено допринася и провеждането на Международния фестивал за драматични спектакли за деца „Вълшебната завеса". Вече 20 години фестивалът е неизменна част от културния живот на Търговище и е извоював достойното си място

БОРИСЛАВ НЕНКОВ
ДИМИТЪР КОЧЛАНОВ
ЕВЕЛИНА ДРЯНОВСКА
ДАМЯН МИНКОВ
ДИМИТЪР УСКУНОВ
АЛЕКСАНДЪР ХРИСТОВ
МАРИЯ БОДУРОВА
СРЕДКО СКОБЕЛЕВ
МАРГАРИТ ВУТОВ
ЕВЕЛИНА ЛУЧАНСКА
ИВАН АПОСТОЛОВ
МИХАИЛ ПАРМЕНОВ
МАРИЯ МОЛЛОВА
РУЖА ГЕНЧЕВА
ВАЛЕНТИН ПАПУРОВ
ИРИНА ТАНЕВА
ЖОРО ЦВЕТАНОВ
ЛЮБОМИР ФЪРКОВ
ГЕОРГИ КИШКИЛОВ
МАРИЯ ГИНКОВА
ВИКТОРИЯ КОЛЕВА
ЮСЕИН НУРИЕВ
СТЕФКА ПЕТРОВА
ПАВЛИНА ЦВЕТАНОВА
НИКОЛАЙ НИКОЛОВ
ИВАН МАНОЛОВ
ОЙЛЕР СТОЯНОВ
ИГОР МАРКОВСКИ
ПЕТЪР НЯГОЛОВ
ЮРИЯНА ТРАЯНОВА
КОСТАДИНКА ШОШЕВА
ДЕТЕЛИН КАНДЕВ
ВАЛЕРИ ЗАРКОВ
АНГЕЛ КАРАИВАНОВ
ПЕТЪР АЛЕКСАНДРОВ
КАТЯ ЙОЧЕВА
МАРГАРИТА ТИХИНОВА
ЛИЛЯНА ПЕТРОВА
КИРИЛ ШОПОВ
НИКОЛАЙ МИТЕВ
ЕЛЕНА АНДРЕЕВА
ВИОЛЕТА ТОДОРОВА
СОФКА АТАНАСОВА
СВОБОДА МОЛЕРОВ

НАДЯ БАНЧЕВА
ЛЮБОМИР ФЪРКОВ
ВИКТОРИЯ КОЛЕВА
ЮСЕИН НУРИЕВ
СТЕФКА ПЕТРОВА
ЕЛЕНА АЗАЛОВА
ЛЮДМИЛА ДИМЧЕВА
ИВАН ПАНГЕЛОВ
ДЕТЕЛИН КАНДЕВ
ПЛАМЕН ПЕТКОВ
БОЯНА КЪНЕВА
ГЕОРГИ АТАНАСОВ
ХРИСТО МАВРОВ
СТЕФКА АПОСТОЛОВА
ВЕЛИКА СИВЕВА
КРИСТЪЛ ЯНЕВА
СТАНКА РАДЕВА
ГАВРАИЛ ПАЛАМУДОВ
ВАЛЕРИ ЗАРКОВ
ГЪЛЪБ БОЧУКОВ
ЦВЕТАНКА ЛОЗАНОВА
ЛЮБОМИР ПАНАЙОТОВ
РЕНИ КОСТОВА
АТАНАС ЖЕКОВ
БОГДАН БОГДАНОВ
АНТОНИЯ ЧЕПАРОВА
ГРЕТА ДИМИТРОВА
ДЕСИСЛАВА ЛЮБЕНОВА
ВЕСЕЛИНА ГОСПОДИНОВА
ИВАЙЛО БРУСОВСКИ
МАРГАРИТА МАРКОВА
ИВАНКА СТОЯНОВА
ИСКРА ИВАНОВА
МАРТИН ВЛАСТАНОВ
МАРИЯ ЙОРДАНОВА
ЕМИЛ НЕДЕЛЧЕВ
ЛЪЧЕЗАР АНДРЕЕВ
АТАНАС МАХНЕВ
НИКОЛА ШОПОВ
ЙОРДАН НЕДЕЛЧЕВ
СИЯНА ЯНЕВА
БОЖИДАР ПОПЧЕВ
ЦВЕТАН КОЛЕВ

СТЕФАН ПЕТРОВ
АНЖЕЛА ВАСИЛЕВА
ТЕНКО КУНЕВ
ЕВГЕНИЯ КИРОВА
ИВАНКА ДРАГАНЧЕВА
ДОЙКА ВЪЛЧЕВА
ПЕТРАНА ХАЛАЧЕВА
ЯНКО ДИМОВ
ВЕНЕЛИН ПЕТРОВ
НАУМ ТРАЙКОВ
НАДЕЖДА БАРТЕКОВА
КУНКА ТАЙКОВА
ЛЮДМИЛА ПЕНЕВА
ДИМИТЪР ПЕТКОВ
ЙОРДАН АНДОНОВ
ВАСИЛ КАСАБОВ
КАТЯ ВЛАДИМИРОВА
СИМЕОН СИМЕОНОВ
РУМЯНА ДОЧЕВА
ВАЛЕНТИНА ВИЧЕВА
ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ
ЙОРДАН ЗАРЕВ
СЕРГЕЙ БАРТЕНЕВ
ДИМИТЪР ДИМИТРОВ
ГРИГОР ГРИГОРОВ
КЪНЧО АРАБАДЖИЕВ
ДИМИТЪР ВАСИЛЕВ
ПЕТКО ПЕНЧЕВ
СТЕФАН СТАНЧЕВ
МАРГАРИТА ИВАНОВА
ВЕНЦИСЛАВ ТАНЕВ
КОНСТАНТИН ГЕОРГИЕВ
РАДКА КУЗМАНОВА
НИКОЛАЙ ГЕНОВ
СВЕТОСЛАВ ПЕТРОВ
ТОДОР ТОДОРОВ
СВЕТЛА БАЛБУЗАНОВА
ЗДРАВКО КОЛЕВ
ЛИЛЯНА ПЕТРОВА
РАЙНА МИНЕВА
СЛАВКА ВОДЕНИЧАРОВА
ТОНКА ТОШЕВА
ПЕНЧО ПЕЕВ
КРАСИМИРА АПОСТОЛОВА
СИЯ РАДЕВА
ИВАН ВЪЛКАНОВ
ЖОРЖ КОЛЕВ
ПЕЙКО НАКОВ
МАРГАРИТА БАЛТАКОВА
ПЕЙО СТАНКОВ
АНГЕЛ ХРИСТОВ
КОСТАДИН ГЕНЧЕВ
НИКОЛАЙ НАЧКОВ
АТАНАСКА ТАНЕВА
ДИМИТЪР КАРАГЬОЗОВ
ГЕНА КАРАГЬОЗОВА
СВЕТОСЛАВ ПЕТРОВ
НАДЯ АБАДЖИЕВА
ВАСИЛ АБАДЖИЕВ
ДИМИТЪР НИКОЛОВ
МАРИЯ КАЦАРОВА
ПЕТРАНКА ПЕХЛИВАНОВА
КИРИЛ БОЗЕВ
ТОДОРКА БОЗЕВА
ИЛИЯ ИЛИЕВ
МИЛКО НИКОДИМОВ
ПЕТЪР СТОЯНОВ
СТЕФАН МЕТОДИЕВ
КИРИЛ ШОПОВ
ХРИСТО ПАМУКОВ
НИКОЛАЙ ЧИЛОВ
РУЖА ЛЮБОМИРОВА
САШО АЛЕКСАНДРОВ
СВОБОДА МОЛЕРОВА
ПЕТЪР ПЕТРОВ
КРАСИМИРА ЛИНКОВА
АННА БАНКИНА
ВЕЛКО ВЪЛЧЕВ
ВЕСЕЛИН МАРИНОВ
ВЕНЕТА СИМЕОНОВА
ЛИЛЯНА БРАТОЕВА
КЪНЧО СТОЕВ
ЕЛИСАВЕТА ГИГОВА
ХРИСТО СЕРАФИМОВ
ИВАН МИТЕВ
РАЛИЦА КОНСТАНТИНОВА
МАРГАРИТА АТАНАСОВА
ПЕТЪР АТАНАСОВ

в театралната карта на България.

Уверен съм, че опитът, натрупан в годините, и нестихващата любов на публиката, ще продължат да са движещата сила, която ще вдъхновява артистите и ръководството на театъра в пътя към постигането на нови професионални успехи.

На цялата трупа на Драматичния театър пожелавам да търси нови предизвикателства, подходи и форми, с които да провокира верните си почитатели и да увлича и младите ни съграждани в магията на театралното изкуство.

В лицето на Община Търговище Драматичният театър винаги е имал и ще има верен партньор в общата цел за осигуряване на качествен културен продукт. Нека се множат и съмишлениците на институцията, с които заедно да намираме нови възможности да развиваме и градим този храм на културата все по-уютен и приветлив.

На всички, свързани с Драматичен театър Търговище, пожелавам неизчерпаеми сили в мисията да поддържат жив огъня на духовността. Нека всеки спектакъл успява да докосне и развълнува зрителите с представените образи, теми, чувства. И нека публиката винаги отвръща с най-ценното за всеки артист – искрени аплодисменти и любов.

Д-Р ДАРИН ДИМИТРОВ

Кмет на община Търговище СПОМЕНИ ЗА ТЕАТЪР

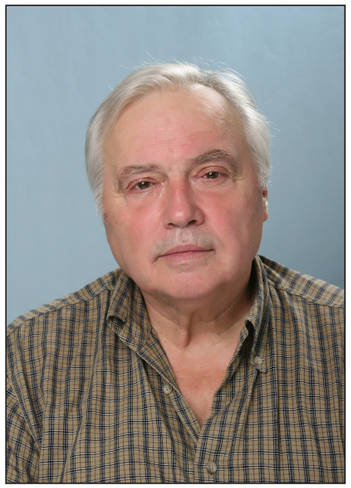

Петър Петров, актьор и настоящ директор на Драматичен театър – Търговище

Ако днес някой ме попита, дали бих започнал по същия начин отначало, бих му отговорил следното:

Да. Защото удовлетворението от пътя, който си извървял и виждайки следата, която остава след теб, без да се брои преодоления катарзис, е Велико.

Това е чувството, че си изкачил върха, търсейки опорната си точка във времето, заобиколен от приятели, съмишленици, екип и хора отдадени на каузата да има добър театър.

Петдесет години Драматичен театър – Търговище...

Особено съм щастлив, че четиридесет от тях бях в театъра, съм и ще бъда в театъра, който успяхме да изградим със своя публика, със свой профил, със своя история.

Днес театъра има своя трупа, режисьори, сценографи и технически персонал, които със своя висок професионализъм могат да изградят всеки един жанрово разнообразен спектакъл.

Богатство е, когато един театър притежава фестивал, на който той е съосновател и изпълнител.

Драматичен театър – Търговище създаде своята разпознаваема марка! Вече XX години реализира Международния фестивал на спектакли за деца „Вълшебната завеса“ и утвърди театралния преглед „Големия театър в малкия град“. Всичко това допринася за удовлетворяване и израстване на негово Величество търговищкия зрител. В това отношение Търговищкият театър е благодарен, че в годините успя да запази своя почитател на Мелпомена и да го утвърди като зрител с елитарен вкус, като зрител, който е видял на сцената почти всичко, което носи марката драматичен театър.

Горд съм, че в годините, когато се утвърждават тези емблематични събития за търговищкия Драматичен театър, имах възможността да отдам сили в изграждането на театъра като културна институция на региона, а и това да намери своето място в националния културен календар.

Петър Петров, актьор
и настоящ директор на
Драматичен театър –
Търговище

СТРАНИЦИ ОТ ИСТОРИЯТА НА ТЕАТРАЛНОТО ИЗКУСТВО В ТЪРГОВИЩЕ

ТВОРЧЕСКИ СЪСТАВ НА ТЕАТЪРА
ПРЕЗ ГОДИНИТЕ 1969 – 2019 година

ДИРЕКТОРИ

ДИМИТЪР НЕНОВ
БОРИС ДЮЛГЕРОВ/ /
ПЕЙЧО ДРАГОЕВ./
НИКОЛАЙ ГЕНОВ//
ГИНЧО ИЛЧЕВ/
МИЛКО НИКОДИМОВ/
ПЕТЪР ПЕТРОВ/

ЗАМЕСТНИК-ДИРЕКТОРИ

ИВАН АЛЕКСИЕВ
СТОЮ СТОЕВ
АНГЕЛ ДОНАГАНОВ
СТОЯН СИМЕОНОВ
ЗОРКА МИЛАНОВА

РЕЖИСЬОРИ

ИВАН ИВАНОВ
ГАВРИЛ МАСЛЕВ
ВЕСЕЛИН МИХАЙЛОВ
ГЕОРГИ АСЕНОВ
ПЕТЪР ПАЙНАВЕЛОВ
ПАВЕЛ ВАСЕВ
БОГДАН КРАСИНСКИ
ПАВЕЛ ВАСЕВ
ГАНЧО КЕРЕЧЕВ
ЮКСЕЛ ЮСУФОВ
ДИМИТЪР ДОБРИЛОВ
ЛИЛЯНА МЕЧЕВА
АНА ДРАГАНОВА
МАРГАРИТА ТИХИНОВА
ДОБРИНКА ДОБРЕВА
МАРГАРИТА ПЕТРОВА
ОГНЯН НАЙДЕНОВ
НИКОЛАЙ КОЛЕВ
ЛЮБОМИР КОСТОВ
НИКОЛА КЪНЕВ
ЕРАМ АБРО МИНАСЯН
БОРИС СПИРОВ
ВЛАДИМИР ПЕТКОВ
СЪБИ СЪБЕВ
НАДЯ АСЕНОВА
ДЕНИСЛАВ ЯНЕВ

СЦЕНОГРАФИ

НИКОЛАЙ КИДЖЕВ
ТОДОР ЧАПКЪНОВ
ГЕОРГИ ЧОНКОВ
ГАНЧО БЕЛЕВ
ЕВТИМИЯ ДЮЛГЕРОВА
ДОНКА ДОЙКОВА
СТЕФАН МАНАФОВ
ИЛИЯ ХАДЖИЕВ
ВАСИЛ ДЮЛГЕРОВ
ГАЛИНА ПЕНЧЕВА
КРЪСТЬО ГРИГОРОВ
ПЕТРОМИЛ ЙОЛОВ
ЕМИЛ НЕДЕЛЧЕВ

ДРАМАТУРЗИ

РУМЯНА ОБРЕТЕНОВА
КИРИЛ ГОНЧЕВ
ГАЛИНА ОВЧАРОВА
АТАНАС ЛАЗОВСКИ
ЕМИЛИЯ ПОПОВА
ТАМАРА ИВАНОВА
ЛЮБОМИР АДАМОВ
НИКОЛАЙ ПОПОВ
ГИНА ХАДЖИЕВА
КРАСИМИРА ВАСИЛЕВА

АКТЬОРИ

АТАМОЕНОС ТЕОДОРИДИС
АТАНАС МАДЖАРОВ
СВОБОДКО ВАСИЛЕВ

ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ

ПРИ КОРЕНИТЕ НА ВЪЗРОЖДЕНСКО-ЧИТАЛИЩНИЯ ТЕАТЪР.

ТЕАТЪРЪТ ДО СРЕДАТА НА XX ВЕК.

Първите театрални представления в Търговище следват историята на създаването на българския театър, а това става по време на Възраждането- средата на Х/Х век - в мястото на духовност, просвета и революционен дух българското читалище. В Търговище началото на театъра е свързано с известното читалище "Напредък", което до Освобождението се е именувало „Св. Св.Кирил и Методий" .Основано е през зимата на 1864 г., като радетел за това става П.Р. Славейков, който открива и първото класно училище в Есхи Джумая-така се е наричало в миналото Търговище. В читалище „Св.Св.Кирил и Методий" се изнасят и първите представления. А то се е намирало в малката стая на първото класно училище „Св.Числочисленици".

След 1865 г. поради бурните революционни времена, читалището намалява дейността си.

След Освобождението първото театрално представление в читалището се състои на 26 октомври 1880 г. и то е в т.н. Долномахленско училище /Капанското/ по повод патронния празник на читалището- Димитровден. Това е пиесата „Велислав и Милка" от Преслав Доброплодни – син на известния драматург и възрожденски деец Сава Доброплодни. Той получава богословско образование и по –късно става ректор на Самоковската духовна семинария. Играят се популярни пиеси от възрожденската драматургия – „Изгубена Станка" от Р.Блъсков, „Нещастна фамилия" и „Иванко" от В.Друмев, „Руска" от Ив.Вазов, „"Светослав и Невена" от К.Величков и др. Първите актьори в този читалищен театър са Панайот Захариев, Щерю Щерев, Кольо Димитров, Марийка Куюмджиева, Ради Иванов, Иван Попов, Любен Лазаров, Марин Абаджимаринов, Радка Градинарова, Жечо Халаджов, Атанаска Трухчева, Станка Керчева, Деньо Куюмджиев и др. Художник-декоратор е Никола Ханджиев,

През 1900 г. съставът се премества да играе в Църковното училище, като се извършва преустройство на салона и се оформя сцена. Има вече и гримьорни, устройва се бюфет и гардероб. Завесата рисува учителя Турниек от Разград. По време на антрактите на представленията свири струнния оркестър на Жечо Халаджов.

Играят се различни пиеси – „Женитба" и „Тлъстото кокалче" от А.Н.Островски, „"Хъшове" от Вазов, „Рюй Блаз" от В.Юго, „Парижките бедни" от Евг.Сю и др. модни пиеси. Завесата на сцената е била нарисувана от Никола Маринов. Актьори са и Симана Ганева, Любен Лазаров, Иван Попов,,Пенка Славова, Тодор Шишманов и др.

По време на Първата световна война /1914 - 1918/ театралната дейност замира, като цялото имущество и богатство на театъра било разпиляно и разграбено от квартируващите в читалището войскови части. Шлемът на Иванко от пиесата на Васил Друмев, например, бил намерен чак на солунския фронт, където един войник го отнесъл, за да му служи за сач за патълки. След края на войната правителствена комисия преценила щетите на читалището на стойност от120 000 лева. Сумата, обаче, била отказана да се възстанови от Народното събрание. Читалищната дейност след 1918 г. била интензивно подновена.

През юни 1925 г. започва строежът на новата сграда на читалище „Напредък". Тогава завесата пък оформя художника и театрален деец Никола Абаджимаринов. Така това читалище от 1927 г., когато официално започва да функционира, ще стане дълги години мястото за създаване на театър, за изнасянето на много представления, за първите стъпки на театрални дейци от града. Театралната трупа разширява своя състав. Обогатява се гардероба от костюми: на брой били около 1200, притежавали са и богат реквизит. Театърът е имал и 6 вътрешни завеси на сцената, електрически звънец и ацетиленово осветление.

Между 20-те и 40-те години - в него също кипи театрална дейност. Тогава любителите-артисти като Асен Каваев, Иванка Манасиева, Алекси Попов, Георги Господинов, Йордан Николов, Йордан Спасов играят редица пиеси- творби на Йордан Йовков, комедии на Ст. Л. Костов, пиеси от Ал.Островски и

текст на снимката

текст на снимката

др. Те се посрещат с голямо въодушевление от публиката.

ТЕАТРАЛНАТА ДЕЙНОСТ В ЧИТАЛИЩЕ"НАПРЕДЪК" – ПРЕДШЕСТВЕНИК НА ПРОФЕСИОНАЛНИЯ ТЕАТЪР

Периодът на функциониране на театъра в Търговище като самодеен театрален състав е важен от цялостната история на професионалния театър в града, защото тези вдъхновени самодейци оставят като пример голямата си любов, преданост и амбиции тяхното изкуство да става все по-майсторски поднесено на сцената. И тази им амбиция се доказва във всеки спектакъл. След 40-те години на XX век дори се играят оперети, музикални комедии, водевили. Такива постановки като „Свекърва“ от А.Страшимиров, „Вълчи времена“ от Ил. Волен, „Големанов“ от Ст.Л.Костов, „Боряна“ от Й.Йовков имат голям успех През този период зрителите възторжено аплодират играта на Георги Бояджиев, Марин Абаджимаринов, Иванка Николова, Стилиян Анастасов, Елисавета Ангелова. Много от тях след това стават талантливи професионални актьори. По този начин творчеството на театралните дейци от началото на втората половина на миналия век слагат стабилните основи за плавното преминаване към професионалния театър.

Най-интензивен и силен като изяви в читалище „Напредък“ е периодът в средата на XX век – 50 - 60 те години. Тогава към читалището се създава и художествен съвет, който се грижи за нивото на спектаклите и подбора на пиесите.. В него участват личности като Михаил Абаджимаринов, Иван Попов, Иванка Николова, Милчо Статев, Крум Спасов и др.

Независимо че се води като самодеен, този състав работи с изявени професионални режисьори, съумява да изгради няколко сезона репертоар с качествени заглавия. Тази черта на състава особено се усилва след 1961 г., когато той вече функционира като полупрофесионален театър, което означава, че субсидиите за съществуването му се отпускат от Окръ жния народен съвет, а артистите се назначават към щата на читалището. Първите щатни актьори са Венета

СЪСТАВ НА ТЕАТЪРА ПРЕЗ ЮБИЛЕЙНИЯ ТЕАТРАЛЕН СЕЗОН 2012 – 2019 година

ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ
ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА
ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ ЛИПСВА ТЕКСТ

Може би затова постановката на Статков прозвучава като интересен размисъл за двете извечни начала в народния живот – духовното и земното.

СТАНЧО ГЕРДЖИКОВ
Сп.Театър – 1989 г., бр.9

Режисьорът Станислав Гагов е създал един чудесен прекрасен детски спектакъл на европейско равнище – „Чудотворецът , или как шутът стана крал“-драматизация по австрийска приказка. Такъв спектакъл може да доминира във всяка европейска столица. Действително този факт заслужава адмирация, която до голяма степен се отнася и до директора на театъра Петър Петров.

.... Добър вкус, страхотна фантазия, стабилен професионализъм – всичко най-добро само в суперлативен тон, може да се каже и за работата на сценографката Диляна Първанова. Станислав Гагов се опитва и действа съвместно със сценографията, и при този тандем се получава чудесен резултат. В работата си с актьорите Гагов търси живия контакт със зрителите, често директен диалог с децата, който получава невероятен отклик сред децата.

...В полза на режисьора Гергана Тодева е фактът, че спектакълът „Хоровод“ от А.Шницлер е изграден с ясен, съвременен театрален изказ, който носи същевременно белега на епохата, и разсъжденията на автора и незримо, но достигащо до публиката, прави съпоставката с мисленето на зрителя от днешния ден. В спектакъла са ангажирани много сериозни актьори дори категорични звезди като Никола Анастасов, младите Стефка Янорова, Маргарита Михайлова, Емануил Манолов... Много усилия и труд полага за това директорът Петър Петров, който действително повежда този театър към много висок творчески критерий и реализация на сериозни и изявени в полето на българския театър творци.

КРАСИМИРА ВАСИЛЕВА
Сп.Театър – 2002 г., бр.5-6
БРАВО , ТЪРГОВИЩЕ!

„Сън в лятна нощ“ на сцената на „Сълза и смях“ –София пред възторжените погледи на стотици зрители

Когато ти подаряват лудост, замесена с много любов и желание ,трябва да я приемеш, без да се замисляш. Защото искреността, особено в изкуството, е онова разковниче, което прави спектакъла добър. Точно тава се случи със „Сън в лятна нощ“ от У.Шекспир, поднесен от Търговищкия театър на сцената на „Сълза и смях“. Пред наистина възторжените погледи на стотици зрители.

Един режисьор с огромно въображение – Надя Асенова, един сценограф с детско-приказна фантазия – Тодор Райков, един художник на костюми с цветно-щури идеи – Анелия Райкова, и един неизбежен, но неизбежно добър консултант по пластика – Камен Иванов, стоят зад 90-минутното представление, което би било гордост в афиша на всеки храм на Мелпомена.

Една четвърт от екипа е не само зад сцената, но и на сцената. И тази важна четвъртинка е лицето Камен Иванов. Освен преподавател и специалист по сценичен бой и пластика в НАТФИЗ“Кр;Сарафов“, той събира и най-много овации и като елфа Пък, заиграващ каши в стремежа да услужи на капризния си господар

Пък лети на ховърборд, „плува“ с луната. А въпросният ховърборд, скрит под костюма му, сякаш е най-скъпата материална инвестиция в този „Сън в лятна нощ“. Нетрадиционните идеи, добрата актьорска игра и динамиката са истинското богатство на сцената. Елементи от цирка, първоръмнса и танца затварят кръга от този 100-процентов театрален хит.

Благодарение на Камен Иванов, след близо 2 месеца репетиции, на кокили „прохождат“ колегите му Божидар Попчев и Славяна Любомирова – Оберон и Титания, чиято „семейна“ свада пали фитила на събитията в магическата нощ в гората. Попчев е познат от спектакъла „Ритъм“, а сладко-истеричната му „съпруга“ в пиесата с номинация за „Аскеер“.

Доайенът Любомир Фърков в ролята на Княза, който се превръща в любовния блян на Титания – Магарето. В останалите роли са младите актьори Ивана Стоянова, Сияна Янева, Атанас Махнев и Йордан Любомиров.

ДАНИЕЛ ДИМИТРОВ
Публикувано в сайта „ BTV новините“
29 ноември 2018 г.

Койчева, Васил Черваров, Жеко Добрев, Петър Вукадинов, Михаил Абаджимаринов, Янка Маринова, Т.Николов, Рашко Ненов, Веска Белева, Елисавета Ангелова и др.

Важна роля за професионалното израстване на любителите-артисти изиграва присъствието на личността на големия български артист Димитър Керанов/1896-1987/. Той е човекът, който поставя първата пиеса на създадения вече полупрофесионален театър – „Славена“ от Иван Дончев, със сценограф известният художник Асен Попов. Датата на първото представление на тази пиеса е 1 октомври 1960 г. Той става и първият директор на сформираната трупа, в продължение на два сезона. Актьори тогава са Димитър Керанов, Надежда Близнакова, Найден Траянов, Петрана Лекинска, Михаил Дагоров, Йордан Зарев, Георги Белев, Димитър Добрев. Инициатори за създаването на този полупрофесионален/общински/ театър тогава стават Стефан Петров – председател на ОНС, и Иван Дончев – председател на ОСИК.

След това Димитър Керанов е постановчик и на пиесите „Женитба“ от Н.В.Гогол, „Борислав“ от Ив.Вазов, „Сред тишината“ от Ив. Дончев. Той участва и като актьор в някои спектакли, което му дава създава също възможност да научи младите си колеги на професионално актьорско майсторство.

Репертоарът е много разнообразен: поставят се български и чужди класически пиеси, съвременни творби, нови български пиеси. От българската класика – „Боряна“ от Й.Йовков, „Борислав“ от Ив.Вазов, „Криворазбраната цивилизация“ от Д.Войников“, „Свекърва“ от А.Страшимиров, „Железният светилник“ от Д.Талев“,“ Снаха“ от Г.Караславов, „Службогонци“ от Ив.Вазов ; от чуждата класика – „Женитба“ от Н.В.Гогол, „Машенка“ от А.Афиногенов,“Лисичета“ от Л.Хелмън. Особено много се поставят творби със съвременна тематика– „Среща“ от Л. Стрелков, „Щедра вечер“ от Б.Блажек, „Ах, тези жени“ от Ив.Пеев, “Любов, която изгаря“ от Ив.Аржентински“, „Когато младите решават“ от Ст.Енчев и др. Не всички пиеси притежават силни художествени качества, но тези със съвременна проблематика особено привличат публиката, защото те отразяват ентусиазма на борбата им за чиста нравственост в отношенията им при новия строй, установен след Девети септември 1944 г. Така че на сцената в Търговище, както и на всички български театри, тогава,50-60

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

те години, има много възторженост, ентусиазъм, романтични, пламенни изживявания на съвременните герои.

Тези постановки се правят от известни и талантливи за тогавашното време режисьори - Стефан Пенчев, Коста Цонев, Христо Кръчмаров, Петко Сираков, Павел Александров, Александър Токушев, Янаки Стоянов, Георги Стойчев. Постановки прави освен Димитър Керанов и известният от провинциалния ни театър актьор Найден Траянов, който в този период също е в състава няколко сезона. Сценографията, в повечето случай, на спектаклите е на художника от Търговище Никола Инджев.

В годините 1961 – 1969 г .от Търговищкия полупрофесионален театър започва кариерата на много артисти, които след това ще издържат изпита на времето и ще се превърнат в много добри професионалисти. Това са творци, които ще станат известни имена в българския провинциален театър, преминавайки през сцената на други театри - Найден Траянов, Кънчо Даскалов, Дойчин Дойчинов, Кирил Симов, Слава Герджикова, Гаврил Паламудов,Михаил Дагоров, Атанас Въжаров, Ивана Джеджева, Здравко Тихинов, Стилиян Анастасов и др..

Интересен факт от това време е, че в спектакъла "Боряна" в ролята на Боряна гастролира младата актриса от Варненския театър Катя Чукова.

В този период се включват и артисти, чиято творческа съдба дълги години ще бъде свързана с Търговищкия театър – младата тогава Петрана Лекинска/по-късно Халачева/, Георги Недков, Гинка Недкова, Тодор Димов, Стефан Петров, Димитър Петков, Иван Дончев, Пенчо Пеев, Марин Абаджимаринов, Така те ще образуват солидното ядро от артисти, от което по-късно ще се формира и професионалният държавен театър

Директори на театъра в този период на общински театър са Димитър Керанов/1960-1962/, Дойчин Дойчинов/1962-1964/, Петко Сираков/сезон 1965-1966/, Христо Дерменджиев/ сезон 1966-1967/.Със своята дейност те спомагат театърът да се оформи като професионална институция, полагат основите на истински професионални умения и отношения в трупата.

Динамични творческо-административни промени изживява театърът в 60-те години. .През 1963 г. бива обявен за държавен. Като такъв той участва в Третия национален преглед на българската драма и театър през

Прави впечатление, че „позорищната игра" на Добри Войников е възприета с подкупващо уважение от творците. В тълкуването на пиесата е избягнато дразнещото високомерие на съвременниците. Режисьорката Ана Драганова съзнава, че в такива случай спонтанността се измества от дразнеща тенденциозност. В „Криворазбраната цивилизация" веселото душевно-щедро отношение към инак наивните герои на Войников е много по-плодотворно. Незлоблива е иронията в актьорската игра. Освободени от прокурорската риторика, режисурата изисква от артистите разбиращо отношение към образите.

ОРЛИН СТЕФАНОВ
Сп.Театър – 1981 г., бр.2

Твърде скромна като резултат са и качествата на постановката на „Ураганът" от Бил-Белоцерковски, постановка на Любен Карабойков. Нейното включване в репертоара на театъра не е било удачно по редица причини. На първо място, струва ми се, че пиесата вече трудно кореспондира със съвременния зрител, а и театърът няма необходимия състав, който може пълноценно да реализира творбата... Въздействащи и интересни решени са някои от масовите сцени в спектакъла – например сцената със съботника, на общото събрание и др....Успешни в постановката са изпълненията на Любен Карабойков – Председателя, на Николай Чилов – Моряка, на Петър Петров – Продоволственика, на Гинчо Илчев – Председателя на ЧК, на Ана Банкина – Селянката, на Маргарита Тихинова – Възрастната учителка, на Ирина Танева – Еснафката, на з.а.Софка Атанасова – Редакторката, на Мария Бодурова – Арестантката и др. Независимо, че част от изпълнителите създават интересни сценични образи, постановката не достига до зрителите и няма желания успех.

МАРИАНА ЮРУКОВА
Из наблюдателски театрален доклад на САБ за сезон 1982-1983 г.

Стамен на актьора Борис Дюлгеров в спектакъла „Обещай ми светло минало" от П.Анастасов е външно груб и суров. Категоричното му поведение го разкрива като старомоден. Но изпълнителят деликатно, едва доловимо ни загатва една вътрешна мекота от прокрадването на която сам Стамен сякаш се страхува и умело прикрива... В спектакъла се открояват изпълненията на Райна Минева – Неда и Никола Николов – Дядото. Сдържана и съкровена е интерпретацията на Райна Минева : до нас достига образът на самотна старица и осиротяла майка приела, но не забравила болките по загиналия си син..

„Животът - това са две жени" от Ст.Цанев е реализирана на камерната сцена от Маргарита Тихинова. Това е една от най-успешните камерни постановки на театъра, осъществени на камерната сцена.

МАРИАНА ЮРУКОВА
Сп. Театър - 1985 г., бр.6

Режисьорът Никола Кънев е открил пиесата „Г-н Балкански" от Георги Данаилов за себе си, за публиката от Търговище и за актьорите от театъра За онези, които я познават от нейните многобройни сценични защити, той не преоткрива нищо, но за тях не е и толкова длъжен. И Кънев се доверява предимно на текста. За добро или лошо , той не се опитва да бъде оригинален, но и не позволява на епичното действие да се развихри до самозабрава, или пък да закрета унило. От друга страна, спектакълът като че ли има повече нужда от малко повече кулминация, дори от ексцентричност, от малко повече неочакван хумор.

..... Състоянието на театъра в Търговище не е по-розово, но не е и по-мрачно от това на много театри у нас. Без изненада. Понякога се стига до едно добро средно равнище, а понякога се пада и под него. Не, театърът в Търговище не се предава. И все пак , за да продължи да съществува истински един театър, той не трябва да бъде длъжен само да съществува.

РОМЕО ПОПИЛИЕВ
Сп.Театър – 1988 г., бр.3

Постановката „Последната нощ на Сократ" е издържана в ключа на уравновесения реализъм. Актьорите се чувстват удобно. Основна цел на режисьора е да донесе на зрителя във възможно най-пълен обем богатия текст на Стефан Цанев. Режисьорът Юри Статков полага настоятелни грижи за жизненото оцветяване и уплътняване на сценичното действие. Стреми се към възможно най-релефен рисунък. Търси ударни акценти.... В търговищката версия на „Последната нощ на Сократ" участват двама актьори с плътно народностно излъчване – Милко Никодимов и Борис Дюлгеров.

постановка на режисьора Борис Спиров. Тя разобличава посредствеността, несъответствието между амбиция и качества , жажда за власт. Тя се обявява срещу нищожния свят на еснафа, срещу абсурдността на неговите стремежи .Смешни са ситуациите, в които изпадат героите, техните действия и речта им, но мислите им и постъпките им са страшни.

МАРИАНА ЮРУКОВА
Сп.Театър - 1979 г., бр.5

Някой може да каже, че от един малък и толкова далеч от столицата театър, какъвто е Търговищкият драматичен театър, с други условия и културни интереси, не бива да се изисква да се мери с голяма мярка изкуството, което той създава. Аз не съм съгласна с такова мнение и смятам, че ако хората, който работят в такъв театър имат висок критерий и изисквания към себе си , искрено чувство за обществената ангажираност и постоянна мисъл за открития, експерименти, съчетани с усъвършенстване на познанията, вкуса и естетиката във взаимоотношенията, то такъв театър ще бъде интересен, жив, предизвикващ. Още повече, че Търговищкият драматичен театър има добри условия за работа - голяма сцена и салон, камерна зала.

...По мое мнение, две от всички постановки на Търговищкия театър за сезон 1978-1979 г. донесоха най-голямо творческо и морално удовлетворение за всички. Те подсказаха насоките , по които театърът трябва да се ориентира в своята бъдеща работа. Това са „Дванайсета нощ или както щете“ от Шекспир с гост-режисьора з.а. Надежда Сейкова и „Големанов“ с гост-режисьор Борис Спиров. И в двете постановки са включени голяма част от актьорите, с определен превес на младите. Творческата ангажираност на повечето изпълнители е един от резултатните показатели в процеса на дейността на театъра.

СВЕТЛА БЕНЕВА

Из наблюдателски театрален доклад по линия на САБ за
сезон 1978-1979 г.

В този театър има амбиции, жажда за работа... има актьори, различни по светоусещане и възможности, но еднакво влюбени в работата си. Наред с творци като Софка Атанасова, Райна Минева, Свобода Молерова, Николай Генов, Венко Вълчев, и по младите Венета Симеонова, Николай Чилов, Сашо Александров, Генчо Янев, Атанас Атанасов... Уверена съм, че заедно с режисьорите Лиляна Мечева, Богдан Красински, тези актьори ще търсят нови пътища в трудното театрално поприще. Пак ще кажа, че ни тревожи въпросът за режисурата. Необходимо е да се гласува по-голямо доверие на собствените режисьори. И още нещо, което е проблем в този театър – разнопосочността на актьорските стилове и липсата на компактен ансамбъл в спектаклите. Трябва да се работи за овладяване на повече изразни средства, за детайлизиране на словесното действие , като не се разчита само на ефектна външна характеристика.

КРАСИМИРА ФИЛИПОВА
Сп.Театър – 1980 г., бр.2

Ясно е, че до голяма степен изборът на историческата пиеса „Царица Теодора“ от Магда Петканова е бил продиктуван от желанието да се даде възможност за интересна изява на заслужилата артистка Софка Атанасова, на която е поверена главната роля.... А и спектакълът е посветен на 1300 годишнината на България.... Обаче, макар отделно взета играта на повечето изпълнители да е убедителна, цялостното впечатление от спектакъла не удовлетворява. В интересните костюми на Венера Наследникова, с литературно добре разучени „партитури“ на ролите си, актьорите наистина привличат погледа, когато представят най-общите състояния, мисли, подбуди и разочарования на героите....Но въпреки всичко представлението се разпада на отделни „солови“ изпълнения с фрагментарни включвания на по-второстепенните действащи лица. Няма респектиращо ни цялостно решение, което да грабва с ярката си действеност. А това е така, колкото и внушителна и достолепна да е осанката та Теодора, колкото и такт да проявява Софка Атанасова в обрисуване на аристократичната й сдържаност, или пък както и да блести с младостта и опиянението си от властта си Сара на Ружа Любомирова, конфликтът не може да надхвърли мелодраматичните интонации. От спектакъла не ни облъхва усещане за неумолимия ход на историята

ОРЛИН СТЕФАНОВ
Из наблюдателски театрален доклад на САБ за сезон 1981-1982 г.

1964 г. с пиесата „Среща“ от Л.Стрелков, като се представя на районния преглед в Габрово/реж.ПавелАлександров/. На него актьорът Стилян Анастасов получава награда за актьорско майсторство.

След този преглед в българския театър е извършена реформа и закрити театрите в градовете – Димитровград, Троян, Провадия, Търговище. След тази промяна Търговищкият театър е наречен „Народен самодеен театрален колектив“. Но това продължава за кратко време – през есента на 1965 г. отново се възвръща статусът му на полупрофесионален.

През 1967 г. се случва извънредно важно събитие в летописа на театъра– на 7 май 1967 г. тържествено се открива новата сграда. На откриването присъстват висши партийни ръководители, начело с члена на Политбюро на ЦК на БКП Пенчо Кубадински, първият секретар на ОК на БКП-Търговище Борис Николов, Георги Карамфилов –председател на Окръжния народен съвет, главния архитект на сградата проф. арх.Владимир Лазаров и др. Тя е една от модерните и съвременно оборудвани театрални сгради за това време .В нея има голяма зала с 480 места, камерна зала със 100 места, просторни гримьорни, фоайета, просторни помещения за администрацията, художествените ателиета. Въобще един модерен за времето си театър.

.Вечерта се представя на сцената и първата премиера - пиесата „ В полите на Витоша“ от П.К.Яворов,/постановка Павел Александров/.

Директор на театъра по времето на откриването на сградата е Христо Дерменджиев /1966-1967/.

От 1 август 1969 г., с разпореждане № 274 на Министерския съвет се възстановяват като държавни театрите на Силистра, Ямбол, Пазарджик, Търговище и Михайловград. Театърът в Търговище е обявен за „професионален държавен театър“. Започва нова страница в летописа на този състав – пътя на професионалното израстване, пътя на амбициите за включването на колектива сред големите постижения на съвременното българско театрално изкуство.

Директор на театъра в това време е Димитър Ненов/1967-1970/.

текст на снимката

ДИРЕКТОРИ НА ТЕАТЪРА
през периода 1969 – 2019 година

ДИМИТЪР НЕНОВ
В периода 15 август 1967 – 15 август 1970 г.

БОРИС ДЮЛГЕРОВ, актьор и режисьор
15 август 1970 – 15 август 1975 г.

ПЕЙЧО ДРАГОЕВ, актьор
15 август 1975 – 30 май 1978 г.

НИКОЛАЙ ГЕНОВ, актьор
30 май 1978 – 15 август 1982 г.

ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР-ТЪРГОВИЩЕ: ГОДИНИ НА ПРОФЕСИОНАЛНО ИЗРАСТВАНЕ

70-ТЕ ГОДИНИ

са важен период в оформяне биографията на новия държавен театър. Той се характеризира с факта, че колективът в тези първи години на функциониране вече като професионално-държавна институция полага максимални усилия с проявите си бързо да се утвърди като силен професионален състав и с това да заеме достойно място в цялостната картина на българското театрално изкуство.

През този период директори на театъра са актьорите Борис Дюлгеров /август 1970-август 1975/, Пейчо Драгоев /1975 -1978/, Николай Генов/1978-182/. И тримата полагат максимални усилия с организационно- административните си качества да оформят атмосфера за създаване на един репертоар от високо-художествени като стойност пиеси и тяхната качествена сценична реализация. Особено важни в този начален период са годините по време на директорството на Борис Дюлгеров. Сам той много добър актьор, а впоследствие и режисьор,, притежаващ силни организаторски качества, Дюлгеров успява да създаде предпоставки за пълноценното функциониране на всички компоненти на един театрален организъм. Най-важното- той успява да създаде дух и атмосфера за пълноценна изява на всички творци, технически служители. И затова за неговото директорство, и през двата му периода, всички в театъра си спомнят с най-добри чувства.

Репертоарът през 70-те години е твърде разнообразен, но акцентите в него са :първо, присъствие на произведения от класиката- българска и чужда; второ, активен и публицистично-темпераментен диалог със зрителя чрез пиеси, в които се поставят важни проблеми, свързани със съвременността. Тази репертоарна линия ще продължи да бъде важен акцент и в следващите години на театъра, ще стане едно от най-характерните белези на творческия му портрет, а именно един театър, който с постановките се врязва в наболели, същностни проблеми на съвремието – като нравственост, на морални принципи, като гражданска позиция

Представлението на „Вражалец“ от Ст.Л.Костов в Търговищкия театър е смешно. Това се дължи колкото на гост-режисьора Лиляна Мечева, толкова и на енергичните актьори. Постановката съхранява Ст.Л.Костовият хумор и се развива в такава сценична форма, че казва сума редица истини за безвъзвратното отминало време . Не са само откровените принципи на представлението, което осигурява осъвременяване на комедията. А той си има органика, колорит и жизненост, които надмогват условните мизансцени , гротесковата закачливост, нескритата присмехулност на режисурата. С други думи уж се играе на пръв поглед „пиеса – смехория“ с всичките му забавни хватки, сред гръмка сатирична стрелба, а се получава истинска сериозна история. Театралната история заживява като жизнена правда – в това е успехът на постановката .

НИКОЛА БОЗДУГАНОВ
Сп. Театър - 1972 г., бр.1

Драматичният театър-Търговище се представи на Националния преглед на детско-юношеската драматургия и театър с добре известната пиеса на Никола Русев „Петлето“/режисьор Петър Пайнавелов, художник Ганчо Белев/. Търговищкият театър се е заел с една сложна задача и се е справил добре с нея - създал е един въздействащ и изящен спектакъл. Сцената е изчистена, освободена за актьора....Режисьорът и актьорите са разбрали тъканта на пиесата и са създали спектакъл, в който лириката и гротеската са еднакво органични. Спектакълът радва с лекотата и убедителността, с които актьорите понасят драматургичния материал /Пейко Наков – Стамен, Роза Владимирова – Зафирко, Ангел Христозов – Мечкаря, Светозар Топалов – Мечката/. В образа на Тикваря актьорът Борис Дюлгеров има едно от най-добрите постижения.

СТЕФКА ПРОХАСКОВА
Сп.Театър – 1973 г., бр.8

В поредицата постановки за младия зрител актьорите от различните поколения на Търговищкия театър участват и с чувство за отговорност. В работата на актьорския състав се долавят наченки на две положителни явления – приливи на колективна творческа енергия, склонност към вътрешна активност и ангажираност. Похвална е отзивчивостта на актьорите да се включват в разнопосочни сценични търсения, да опитват широк периметър – от строгата експресивност на „Червеният ескадрон“ до театралното волнодумство на „Прозрачният Джакомо“.

СТАНЧО ГЕРДЖИКОВ
Сп.Театър – 1977 ,бр. 5

Във връзка със спектакъла „Катастрофа“ от Б.Божилов, би могло да се изтъкне пред професионалната режисура в по-малките театри стои неотменно въпросът за избора на драматургията в по-тясна органична връзка с проблемите на публиката, както и въпросът за нейния-идейно естетически критерии. Освен това е нужно режисьорските колегии, където има трима млади режисьори, завършили ВИТИЗ“Кр.Сарафов“/особено в Търговище/ да подпомага развитието на професионализма в актьорската трупа, а не да експериментират, независимо от интересите на целия творчески колектив. В това отношение много полезна се оказва втората постановка – „Тузлушка история“ от К.Георгиев в режисурата на Борис Дюлгеров.В този спектакъл има режисьорска изява, която се базира на възможностите на актьорите, изявяващи се в актьорската интерпретация.

ВЕСЕЛА ГРУЕВА
Сп.Театър – 1974 г., бр.7

Две са емоционалните стихии, които определят тоналността на постановката „ Дванадесета нощ, или Както щете“ от У. Шекспир – добродушната ирония на човешките слабости и забавните недоразумения във фабулата и опияняващата радост от младостта и красотата. Тя е запазила елементите от карнавалното веселие, с които така е богата и въздействаща Шекспировата „12-та нощ“. Това личи най-ярко във великолепното пластическо изграждане на една от най-заразителните сцени – нощното веселие на Сър Тоби, Мария и Шута със сър Ендрю и Малволио. Тя е сякаш пир на веселие, остроумие и забава, на сблъсъци на интелектуална сила, където се разкрива вътрешната свобода на човека, силата на жизнелюбието, природата му. Ярко се открояват изпълненията на Вера Стефанова/Виола/, Димитър Янбастиев /Орсино/, Милко Никодимов /Сър Тоби/, Стефан Методиев/Сър Ендрю/, Петър Стоянов/Малволио/, Сашо Александров/Феста/, Надя Банчева/Мария/.

Интересно постижение на театъра е спектакълът „Големанов“ от Ст.Л.Костов,

РЕДОВЕ ОТ КРИТИЧЕСКИ РАЗМИСЛИ ЗА СПЕКТАКЛИ НА ТЪРГОВИЩКИЯ ТЕАТЪР

на личността.. Именно заради тази си съвременно-публицистична линия в репертоара постановките на театъра се очакват с голям интерес и техните послания получават широк отзвук сред зрителите. Постепенно театърът се превръща във водещата културна институция в града.

В тази политика театърът спазва изискванията на тогавашната социалистическа идеология по отношение на театъра. Но в подбора на пиесите, особено на българските, които преобладават, присъства не голата приповдигната патетика-възхвала на социалната система, а патосът на тези пиеси е че те анализират чисто нравствени въпроси на новата личност, пиеси които утвърждават един морал на хуманизъм, изчистен от идеологически постулати. А това е една достойна репертоарна политика.

През този период се поставя началото на активно присъствие в репертоара на пиеси за деца- една идея, която след това получава много активна реализация. Именно нейното действено изпълнение ще стане причината през 1973 г. в Търговище да се проведе Първи национален преглед на детско-юношеската драматургия и театър. След това този форум ще започне традиционно да се провежда тук, което става важна линия от творческото лице на театъра.

Афишът на произведенията от класиката през 70-те години се оформя от български заглавия като „ Към пропаст“ от Ив. Вазов, „Вражалец“ от Ст.Л. Костов, „“Свекърва“ от А.Страшимиров, „Службогонци“ от Ив.Вазов, „Милионерът“ от Й.Йовков, “Криворазбраната цивилизация“ от Д. Войников, “Новото пристанище“ и „Големанов“ от Ст.Л.Костов, чужди заглавия като „12-та нощ, или както щете““ от Шекспир,“Слуга на двама господари“ от К.Голдони,, “Хитрините на Скапен“ от Ж.Б. Молиер и др. В повечето случай интерпретациите им се характеризират с яркост на изразните средства, със съвременна чувствителност в актьорската игра, със сатирични нотки в посланията. Всички постановчици успяват да вложат в сценичната реализация съвременна рефлективност, като правят интригуващ прочит на класическото произведение. Представления от този характер стават пробен камък на колектива за майсторството му при срещи с голямата класика.

Съвременната тематика още от началото ще стане централен акцент в репертоарната

ДИРЕКТОРИ НА ТЕАТЪРА
през периода 1969 – 2019 година

ГИНЧО ИЛЧЕВ,
актьор
15 август 1982 - 5 март 1984 г.

БОРИС ДЮЛГЕРОВ,
актьор и режисьор
5 март 1984 - ноември 1991 г.

МИЛКО НИКОДИМОВ,
актьор
Ноември 1991 - август 1999 г.

ПЕТЪР ПЕТРОВ,
актьор
От август 1999 г.

текст на снимката

текст на снимката

политика на театъра. Проблемите на личността, нейните драматични или щастливи мигове, нейните вълнения ще заемат трайно място на сцената на Търговищкия театър. През 70-те години съвременни пиеси се включват не само от български автори, но и от чужди. И те се разработват в различна жанрова светлина от разтърсващата драма, през смеха на комедията, до острата и силна публицистична сатира. Силни спектакли с такъв характер са „Почивка в Арко Ирис“ от Д.Димов, „Когато в розите танцуват“ от В.Петров, „Светът е малък“ от Ив.Радоев, “Всяка есенна вечер“ от Ив.Пейчев, „С коня ход напред“ от М.Величков, „Тази малка земя“ от Г.Джагаров,“Отвъд миражите“ от Др.Асенов, „Катастрофа“ от Б.Божилов, “Очи в очи“ от П.Панчев, “Писмата“ от Н.Русев, „При закрити врати“ от М.Симова,“Сияйна зора“ от О.Василев, „Сако от велур“ от Ст.Стратиев, „Лазарица“ от Й.Радичков и др.

Голям успех имат историческите пиеси „Иван Шишман“ и „Каин и магьосника“ от К.Зидаров.

В тези години за първи път се поставят пиеси от драматурга Кольо Георгиев- сезон 1969/70 г. „Внимание, адска бомба“ и през сезон 1973/1974 – „Тузлужка история“. Той е роден в с. Голямо Ново, Разградско. С постановките на всички негови пиеси театърът от родния му край засвидетелства голямото си уважение към този голям български писател- драматург, белетрист, театрал. През 70-те се поставят пиесите му “Завръщане във всекидневието“, „Съдии на самите себе си“, „Ще живеем утре, ако живеем днес“.

Руската / тогава съветска/ съвременна драматургия намира много важно място в репертоара. Създават се редица постановки като „Майка на своите деца“ от А.Афиногенов, „Иркутска история“ от Ал.Арбузов, „Валентин и Валентина“ от М.Рошчин, „Сбогуване през юни“ от Ал.Вампилов, „Старомодна комедия“ от Ал. Арбузов, „Ние, долуподписаните“ от Ал.Галин, „Почитай баща си „ от Б.Лаврентиев, “Колеги“ от Рязанов и Брагински,“Мой бедни Марат“ от Ал. Арбузов и др. Интересното е, че това са авторитетни съветски автори, чийто пиеси имат широк отзвук и сред българския зрител.

Чуждите автори са представени също с високо-художествени произведения – „Апетит за череши“ А..Ошецка. “Сизве Банзи е мъртъв“ от У. Нгшена, „Имен ден“ от А.Кертес“.“Осем жени“ от Р.Тома.

ОБИЧАМ ТОЗИ ТЕАТЪР

Име

Срещата ми с Драматичен театър-Търговище може да се каже, че беше случайна, но продължава почти 20 години. Когато театърът е в сърцето и душата, няма значение къде работиш в по-голям или в по-малък театър. На сцената в Търговище съм творила с много добри актьори и режисьори. Всеки от тях е оставил частица от себе си в мен. Учила съм се от тях, което ми е помогнало да се развия като актриса. Много се радвам на срещите си с режисьорите Владо Петков, Съби Събев, Димитър Димитров, Надя Асенова, Ники Гундеров и много други. Обичам Търговищкия театър и нека го има дълги години, за да продължаваме да радваме публиката!

ГРЕТА НЕДЕЛЧЕВА, актриса

МАГИЯТА НА ТЕАТЪРА НЕ МЕ НАПУСКАЛА

Име

За пръв път гледах театър, точно в този театър. Крачех по стълбите, застлани с червени пътеки, толкова меки, че краката ми потъваха като в пух. Бях като Пепеляшка, дошла в двореца... на бал! Завесата се вдигна, сцената се завъртя и като вихър ме понесе в лабиринт от чудеса! Пленена бях! И пожелах там да се кача, да стъпя в магичния кръг и да остана ... в ЧУДОТО!

Е,.... там съм от 1988 г...миналия век. Срещнах много и всякакви хора - и добри и лоши, и искрени и подли, и можещи и неможещи, и знаещи и незнаещи. Учех се от всички и от всичко. Бях и зад кулисите, но бях и на сцената- бях слугиня, но бях и принцеса, баба бях, но бях и дете, лунен лъч и чудовище, хитра селянка, скитник, даже и кмет... и още, и още, и още.... Медицински погледнато прилича на шизофрения, но от опит ви казвам, че е МАГИЯ! В този театър много роли изиграх, много мъки преживях, много пот пролях, че и болести събрах. Редуваха се години на възход с години на кризи, мизерия, студ и падение. Но театърът като по чудо оцеля, защото е МАГИЯ! И продължавам да искам:

Пак кръгът на сцената да се върти,
да стъпват там нови звезди,
да сбъдват и своите,
и нечии чужди мечти!

МАРГАРИТА МАРКОВА, актриса

ИМАМ ЩАСТЛИВА ТЕАТРАЛНА СЪДБА

Име

Да работя в театъра на Търговище е едно от най-хубавите неща, които са ми се случвали в живота. Благодаря на директора на театъра Петър Петров, че ми даде възможност да попадна в екипа му, на моите преподаватели Иван Налбантов и Стефан Попов. Имам прекрасна възможност да работя с режисьори като Надя Асенова, Съби Събев, Николай Гундеров, Димитър Димитров, Андрей Калудов, Александър Илинденов, Владо Петков и други. Възхищавам се на прекрасните колеги, с които работя. Едни от любимите ми роли са Албена в компилацията на Надя Асенова, „Ана от другата страна“ , „ Полет, пролет и прозорец“ – на срещата с всеки един от образите, които съм срещала в едно неописуемо удоволствие. Театърът за мен не е просто работа. Всички казват, че това е магия – такава магия е и за мен. Чест е, че и тази магия е част от живота ми.

ИВАНА СТОЯНОВА, актриса

В ТЪРГОВИЩЕ НАМЕРИХ МОЯ ЕДИНСТВЕН ЛЮБИМ ТЕАТЪР

Име

За мен Драматичен театър Търговище е не само работното ми място, но и начало на творческия ми път, „големия“ театър в родния ми град, страховете и притесненията дали ще се справя с поредното предизвикателство, с подготовката на почти всяко едно представление, но също така и радостта от добре свършена работа, когато представлението е успешно, аплодисментите на публиката, надеждата за по-доброто бъдеше на театъра и още неща, които не искам да споделям, и за които често пъти не искам да признавам и пред себе си.

Първото ми представление, както и дебютът ми в Драматичен театър Търговище, беше през 2003 г. с представлението за деца- „Любовта към трите портокала“ от Карло Гоци, с режисьор Съби Събев, с който работя и досега, и се радвам, че това се случва и до днес. Той е човекът, който ме покани да работя в театъра на Търговище. Преди това заедно направихме „Щастливият принц“ по Оскар Уайлд в Куклення театър. С „Любовта към трите портокала“ спечелих и награда за сценография на международния фестивал за деца „Вълшебната завеса“ на 4-тото издание, същата година. Малко след това бях назначена като сценограф в театъра и продължавам да съм... през май тази година ще станат 16 години.

В театъра съм работила с много и различни режисьори. Сред тях са Владимир Петков, Николай Гундеров, Юлия Кръстева, Александър Илинденов, Бина Харалампиева, Красимир Ранков, Съби Събев, Надя Асенова, Андрей Калудов, Денислав Янев.. . Надявам се не пропускам имена. Работата с някои ми е носила удоволствие, нещата са ставали с лекота, с други не е споряла толкова добре, но резултатът е бил накрая добър и е последвало облекчение от усилията и често пъти работата без почивен ден. От почти всички съм научавала ценни уроци за професията и занаята, отношенията в театъра....

Работата ми в театъра, не е никак лека нито е само аплодисменти, поздравления, кошници с букети, с една дума лъскава и привлекателна какво изглежда на публиката, и всички работили в театър знаят това. Това е създаване, подготовка, репетиции, визуализиране на един друг свят, за който е нужно време от поне един месец, и на чийто резултат зрителите стават свидетели в повечето пъти за час и половина.

Често съм се питала какво правя в този театър? Екипът ни е малък, ателието за изработването на декори нямаме, разчитам на малко хора за подготовката за едно представление, често пъти не срещам никаква подкрепа, отчайвам се, казвам си:“ Това е последно и се

Махам!“. Но както много пъти съм чувала изтърканите фрази, че театърът е магия, така като омагьосана след всяка премиера и аз си казвам :“Това мина, станах по-силна, този театър не е все още загубен, хората в него не са толкова отчаяни!“. Чутите често пъти обидни и грозни думи биват забравяни и продължавам напред.

Не знам до кога и дали това ме прави по-силна и уверена. Но се радвам, че театърът ни все още го има. Надявам се в най-скоро време да започнат ремонтни дейности по сградата, защото е в повече от окаяно състояние и спешно се нуждае от сериозен ремонт. Хората, които работят в театъра, не само актьорите и творческия персонал - гръбнака на един театър, но и останалите, поддържащия персонал, без които един театър също не може, бъдат мотивирани и обнадеждени, че този театър не умира. Искам нови и млади хора да искат да работят в него .Иска ми се много това да се случи, иска ми се да съм доволна, че работя точно в този театър, нищо че е провинциален и далеч от столицата, накъдето повечето хора се стремят. Искам все повече хора да гледат и харесват нашите представления. Искам да се правят провокативни заглавия и нови форми в театъра. (Това в последно време, като че ли започва да се сбъдва!.) Искам публиката да идва на такива представления, а не да търси и иска да гледа познати от телевизионния екран лица. Наистина имам надежда и очаквания за нашия театър. Надявам се да започнат да се случват.

ГАЛИНА АБАДЖИМАРИНОВА, сценограф

Специално „Апетит за череши“ се явява и първият мюзикъл, реализиран на търговищка сцена в сезон 1973/1974 г.

През сезон 1971/1972 г. се открива камерната зала с едноактните пиеси „Само телеграми“ от В. Осипов и „Дуел“ от М. Бояджиев. Режисьор е Георги Асенов. На сцената на тази камерна зала ще се родят много постановки, които ще оставят също незабравим спомен в зрителите. Така тази зала става една от действените форми за правене на театър – по-интимен, по-задушевен, по-изповеден.

Разнообразни пиеси оформят репертоара за деца и по този начин още в тези първи години се изработва отговорно отношение, естетически вкус и висок критерий в създаването на спектакли за детския зрител. Такива заглавия са „ Когато куклите не спят“ от Л.Милева, “Червеният ескадрон“ от М.Милков, „Прозрачният Джакомо“ от Дж.Родари, „Кукуригу-пътешественик“ от К.Калчев, “Кукла-букла“ от П.Панчев, „Петлето“ от Н.Русев, „Аленото цвете“ от П. Арнаухова и Л. Л.Броусевич,“Накарайте сфинкса да проговори“ от К.Воденичарова и др.

Този интерес на театъра към спектаклите за деца, който се явява и важен акцент в репертоарната политика, става причината град Търговище да бъде определен за провеждане през 1973 г. на Първия национален преглед на детско-юношеската драматургия и театър – едно начало, което след това оформя театърът като място за провеждане на този фестивал и през следващите му издания. На него Търговищкия театър се представя със спектакъла „Петлето“ от Н.Русев. Награди получават режисьорът Петър Пайнавелов, сценографът Ганчо Белев, актьорите Ангел Христозов, Пейко Наков, Светлозар Топалов, Роза Владимирова и Борис Дюлгеров. На Втория преглед, проведен през 1977 г.,театърът участва с пиесата на Милко Милков „Червеният ескадрон“, която получава първа награда за драматургия. Награди получават и режисьорът Милко Стоянов и актьорът Пейчо Драгоев.

През 1999 г. фестивалът прераства в Международен фестивал на спектакли за деца „Вълшебната завеса“.

През 70-те години постепенно се създава и стабилно ядро от творци, които през следващите години с вдъхновеното си изкуство ще оформят облика на Търговищкия театър. Някои от тях дълги години ще творят на

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

негова сцена, а други ще посветят на този театър целия си живот. Така те ще станат личности - емблематични за театъра в Търговище. Това са актрисата Райна Минева, актьорът и режисьорът Борис Дюлгеров, артистите Петрана Халачева, Гинка Недкова, Георги Недков, Лиляна Петрова, Николай Генов, Светослав Петров, Петър Петров, Красимира Линкова, Милко Никодимов, Константин Генчев, Ружа Атанасова, Ружа Любомирова, Светозар Топалов, Пейчо Драгоев, Николай Чилов, Кирил Шопов, Венета Симеонова, Ана Банкина, Сашо Александров и др .

Особено емблематични фигури са актрисата Райна Минева и сценографът Ганчо Белев, които през целия си творчески живот са в Търговище. Актрисата Райна Минева единствена е удостоена със званието „Заслужила артистка“.

Много от сценографските проекти пък на Гъончо Белев получават награди на отговорни театрални форуми.

В тези години започва творческата кариера на сценографите Евтимия Дюлгерова и Илия Хаджиев, чийто живот и творчество е също дълги години свързан с театъра в Тъ рговище.

През различните сезони се наблюдава движение и промени в състава на актьорите – факт съвсем обичаен за българските театри. Но трайна диря през 70-те години освен артистите от основното ядро, остава изкуството на актьори като Тодор Димов, Пенчо Пеев, Ангел Христозов, Жорж Кулев, Пейко Наков, Атанас Маджаров, Николай Генов, Димитър Кочланов, Лиляна Кочланова,, Лиляна Братоева Лиляна Петрова, Свобода Молерова- актриса от театър „Сълза и смях“, актрисата от Народния театър“Ив.Вазов“ Софка Атанасова и др. В тези години правят първите си стъпки в актьорската професия възпитаниците на ВИТИЗ“Кр.Сарафов“ Милко Никодимов, Петър Стоянов, Стефан Методиев, Иван Мандев, Петър Петров.

Първите личности в създадения вече държавен професионален театър, които с режисурата си слагат основите на един стабилен професионализъм и създават атмосферата на взискателност и творчески хъс в творческата дейност са режисьори като Георги Иванов, Веселин Михайлов, Маргарита Петрова, Лиляна Мечева, Борис Дюлгеров, Маргарита Тихинова, Иван Иванов, Георги Керечев. Димитър Добрилов, Юксел Курдовски. Те именно полагат основите на

В ТЪРГОВИЩКИЯ ТЕАТЪР СЕ ЧУВСТВАМ КАТО У ДОМА

Име

Като се върнеш се към далечната 1975 година и погледнеш напред ти се струва, че всичко е много, много далече и се питаш,: „Дали ще успея”? Тогава на 21-а всичко е далеч! .... Та с една малка чантичка и с тогавашни 2-3 лева в джоба се озовавам пред театъра в гр.Търговище с намерението да постъпя там като стажант-артист, след като не успях на кандидатстудентския изпити във ВИТИЗ. Вълнувах се и в същото време се чувствах спокоен, защото бях поканен от главния режисьор на театъра за стажант. Но в живота винаги има едно... „Чакай малко..!” След кратка суетня на служебния вход, портиерката на театъра/имаше такава длъжност, кабинката и сега си е там/една млада дама, много учтиво ме информира, че при тях няма главен режисьор, а и името, което и споменах нищо не и говори!!!Първоначално си помислих, че се шегуват с мен, но постепенно започнах да осъзнавам, че съм излъган и истината е една...Ами сега? Да се връщам обратно към София, не достигат парите, за хотел в града изобщо да не говорим? Непознат град, няма мобилни телефони, фейсбук, ха,ха....изобщо

няма и си сам... Параграф 22!Най-вероятно съм изглеждал доста трагично, защото служителката на театъра се смили и ме посъветва да изчакам директора, който всеки момент щял дойде, за да ме представи и тя да го запознае с моята случка! Директор на театъра в Търговище по това време бе Пейчо Драгоев - актьор, режисьор с превъзходно чувство за хумор и великолепни мениджърски качества. Той много бързо се

ориентира за ситуацията, в която бях попаднал и светкавично взе решение. Даде ми пари да се настаня в хотел „Мизия”, на центъра в града ,и ме покани да се явя на изпит на следващия ден за стажант- артист с материалите от ВИТИЗ. Малко е да кажа, че бях щастлив....не аз просто летях и цяла нощ не спах от вълнение

На следващия ден, точно в 10 часа, директорът бе събрал комисия от 5-6 човека. Изпитът премина великолепно: харесаха ме и така започна моята съдба в приказния свят на театъра! Всичко започна оттук – Търговищкия драматичен театър. Тогава той бе голям : с трупа около 80 човека – артисти, обслужващ персонал, ателиета, служби и администрация, имаше два автобуса, служебни квартири- изобщо истински театър.

В рамките на този сезон 1975/1976 г. изиграх няколко роли. Те не бяха големи, но за мен бяха важни и запомнящи се. Тогава се запознах и с една от водещите актриси в театъра Райна Минева, която срещам и днес в града, когато гостувам. После дойде Театралната академия „Кр.Сарафов“, разпределение във Видин, работа в театъра на Русе, в Сатиричния театър в София, и пак в Търговище. Неслучайно докато бях в трупата на Русенския театър получих трета награда на Националния преглед за детско-юношеска драма и театър точно Търговище: за ролята на Пешо-Бичмето в спектакъла на Стоян Камбарев „Междучасието“ от К. Стойчев.

От десетина години отново активно участвам в репертоара на театъра в Търговище, благодарение на доброто партньорство с директора Петър Петров, за което съм му много благодарен. По значимите ми ангажименти са в спектаклите „За котките и котараците“ /реж.Ал.Илинденов/, „Ол инклузив“ от Ан.Крим-Санитаря/реж. Вл.Петков/, „Забранено за смях“ от М.Гарван/ реж.Ал.Илинденов/, „Сватбен маратон“ от В.Ляпин/реж.Вл.Петков/, „Сън в лятна нощ“ от У.Шекспир/ реж. Н.Асенова/.

Това му е хубавото на театъра, винаги можеш да си сигурен, че предстоят още много и много постановки!

Както се казва у нас, човек се чувства най-добре у дома, където и стените помагат, ето така се чувствам аз в Търговищкия театър. Пожелавам го на всеки!

ЛЮБОМИР ФЪРКОВ, актьор

Няголов. Имахме интересна случка на това представление. То трябваше да се играе в едно близко до Търговище село, с преобладаващо турско население, което не разбираше много български-. Сценичката беше съвсем малка – 1.50 на 3 м. Ситуацията беше абсурдна. Трябваше да съкратим представлението, защото не можехме да изиграем и на половината от действията по мизансцен. Казах на Петър: „Независимо колко ни разбират и колко слушат, дай да изиграем толкова сериозно представлението, колкото го играем в нормалния му вид. Ако вярваме в актьорския си талант, ще млъкнат и ще ни гледат!“.

Започнахме спектакъла, и още на 10-тата минута беше настанала такава тишина, че монтехничките ни гледаха учудени. Играхме 20-минути, а ръкопляскания бяха продължителни. Явно хората бяха разбрали трагизма на нашата любов. Така че се потвърди моята теория: няма значение кой разбира езика ти-емоцията винаги се разпознава./Като не говоря за пантомимата/.

Второто представление беше „Посещение на млада дама“ от Зд.Подскалски, с режисьор Минчо Събев. В него играхме с Петър Петров. Това беше вариететен спектакъл, в който Петър свиреше на китара и пееше, имахме и съпровод на пиано. А аз играех седем роли – също с песни и танци.

След това с режисьора Любен Костов и хореографа Ина Костова започнахме репетиции на „Декамерон“ по Бокачо – спектакъл предназначен за новосъздадената „Младежка сцена“, по инициатива на отдел „Театър“ на Министерството на културата. Участваха всички млади актьори от драматичния и кукления театър. Това представление по дух беше много новаторско и не беше позволено от ОК на БКП да го реализираме.

Този спектакъл беше в третата, последна година от разпределението ни, и ние напуснахме театъра. Тръгнахме в различни посоки. Моята беше към Хасковския драматичен театър.

Така Търговищкият театър стана моят първи професионален театър. А всяко „първо“ нещо е винаги хубав и красив спомен!

КОСТАДИНКА /ДИНА/ ШОШЕВА,
актриса

ТЕАТЪР, С ТРАЙНО МЯСТО В ДУШАТА МИ

Име

Търговище нахлу в живота ми рязко и изненадващо. След двадесет години обикаляне по света и работа с актьори от различни национални, раси и с различна опитност, след работа в театри на четири континента, съдбата ме доведе отново в родината.

За първи път стъпих в Търговище в една студена зима с много сняг, преди повече от десет години. След преживени няколко зими в Канада, този студ не ме уплаши. Но въпреки това ме учуди фактът, че в театъра се репетираше почти без никакво отопление. И до сега, този “героизъм” за мен остава необясним. Но когато започнах репетиции, въпреки че не беше зима, усетих онази неповторима трънка от работата с актьори на родния език, с хора, с които се разбираш от половин дума, с които вибрираш на една честота, с които “говориш” на един театрален език. В крайна сметка, в България, почти всички професионални актьори са възпитани чрез една театрална методология и това изключително много улеснява режисьора и като постановчик и като педагог. А тук, в Търговище, винаги има млади талантливи актьори, жадни за нови, по-други знания. Възможността и свободата, която ми даде директора на театъра Петър Петров да работя с едни от най-добрите български актьори (гости), като Георги Стайков, Параскева Джукелова, Анна Петрова, Пламен Сираков, Васил Драганов, Любомир Фърков, Николай Урумов, Красимир Ранков беше едно друго предизвикателство и удоволствие на професионално партниране от най-висок клас. Но най-голямото ми удивление беше, и си остава, всеотдайността на техническия екип на театъра, сведен до минимум като численост, но винаги ведри, сърцати, усмихнати и добронамерени хора. Истински войни, с чувство за дълг и мисия, театърът да стигне и до тези, които преди това, дори не са чували за него. И може би, именно тази щедрост на духа ме задържа вече толкова години, мен, пътуващият човек, в този малък театър на сърцатите хора.

ВЛАДИМИР ПЕТКОВ, режисьор

професионалната работа при създаването на един спектакъл и полагат усилия за изграждане на професионални навици в целия състав.

На търговищка сцена правят професионалните си дебютни изяви като режисьори, завършилите специалността „Режисура за драматичен театър“ във ВИТИЗ“Кр.Сарафов“ младите тогава Павел Васев/той след това ще стане директор на Сатиричния театър и на Народния театър “Иван Вазов“/, Петър Пайнавелов, Павел Кюльовски, Богдан Красински, Румен Чакъров, Милко Стоянов, Милена Кубарелова. Много от тях след това стават ярки творци в българския театър. Така сцената в Търговище ще остане за тях първото им съприкосновение с истински театър в професионалната им дейност.

Много важна роля за професионализирането на състава изиграват гостуванията на изтъкнати български режисьори. Именно те създават и през 70-те години забележителните спектакли на театъра: проф.Надежда Сейкова /“12-та нощ, или както щете“ от У.Шекспир/, Борис Спиров/“Големанов“ от Ст.Л.Костов/, Слави Шкаров/“Службогонци“ от Ив.Вазов/, проф.Крикор Азарян /“Сизве Банзи е мъртъв“ от У.Нгшона/, Цветан Цветков/“ /“Монахът и неговите синове“ от М.Милков/,Георги Аврамов /“Почивка в Арко Ирис“ от Д.Димов,/ доц.Елена Баева/“Мой бедни Марат“ от Ал. Арбузов/, Никола Петков/“Милионерът“ от Й.Йовков/.

В средата на 70-те години се осъществява и първото гостуване на постановчик от чужда страна : режисьорът Райнер Хайндрих и сценографът Клау-Дитър Руланд- и двамата от ГДР – създават спектакъла „Аленото цвете“ от И.Карнаунова и Л.Брушкевич. Това гостуване е на базата на споразумение за творческо сътрудничество между театрите на гр.Котбус, ГДР и гр.Търговище/, осъществено при директорството на Пейчо Драгоев и Урсула Фрьонис.

В сценографското оформление освен щатните художници Ганчо Белев, Евтимия Дюлгерова и Иван Хаджиев театрална визия създават и изтъкнати художник-сценографи като Константин Радев, Иван Икономов, Стефан Савов, Ангел Ахрянов, Нейко Найков, Младен Младенов, Венера Наследникова, Асен Митев.

Запомнящо се е гостуването на големия актьор Георги Калоянчев като изпълнител и режисьор на спектакъла „Големанов“ от С.Л.Костов/съвместно с Борис Спиров/. Трайни спомени остава и гастролът на

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

известните артисти от Народен театър „Ив.Вазов“ Любомир Кабакчиев, Ванча Дойчева, Жоржета Чакърова, Васил Стойчев, Георги Георгиев-Гец в спектакъла „Почивка в Арко Ирис“. В „Големанов“ участват и столичните артисти Сотир Майноловски и Янка Влахова. В постановката „Към пропаст“ от Ив.Вазов гостува Невена Коканова, а в „Съдии на самите себе си“ от К.Георгиев - Гинка Станчева и Анани Явашев. В „Сийна зора“ от О.Василев - Маргарита Дупаринова.

И един любопитен факт – през 70-те години за един сезон като стажант-актьор е известният комик Димитър Туджаров-Шкумбата; стажант-актьор в тези години е и Любомир Фърков, който след завършването на ВИТИЗ“Кр.Сарафов“ играе на сцените на Видин и Русе, а след това дълги години е актьор от трупата на Сатиричния театър в София.

Театърът участва и в провеждащите се Национални прегледи на българската драма и театър. На Петия национален преглед през 1974 г. театърът се представя със спектаклите „Тузлушка история“ от К.Георгиев и „Катастрофа“ от Б.Божилов. Награда получава актрисата Райна Минева за Добрана от „Тузлушка история и автора на музикалното оформление Михаил Шишков.

На Шестия национален преглед през 1979 г. театърът се представя с „Големанов“ от Ст.Л.Костов и „Писмата“ от Н.Русев. Награди получават Райна Минева за баба Гицка от „Големанов“ и Милко Никодимов за ролите му в „Големанов“ и „Писмата“.

Творци от Търговищкия театър са отличени на Националните прегледи на детско-юношеската драматургия и театър, проведени през 70-те години: режисьорите Павел Кюльовски, Милко Стоянов, актьорите Ана Бланкина, Мария Гинкова, Сашо Александров, Пейчо Драгоев, Светозар Топалов, Роза Владимирова, сценографът Ганчо Белев.

През 70-те години драматурзи на театъра са Румяна Обретенова, Галина Овчарова, Емилия Попова, писателите Кирил Гончев, Атанас Лазовски.

През сезон 1975-1976 г. театърът осъществява и първото си гостуване в чужбина – в гр.Котбус, Германската демократична република – със спектаклите „ Съдии на самите себе си“ от К.Георгиев и „Сизве Банзи е мъртъв“ от У.Нгшено.

Към работата на театъра започва да проявява интерес и театралната критика. Редица статии в специализираното списание

Но тук ми се иска да разкажа за най-важната си среща в Търговищкия театър! Срещата ми с народния артист Иван Кондов! И Стефан Цанев!

Аз обичам да отивам рано в театъра. Когато няма излишен шум, когато гълчавата още не е започнала, всичко е тихо и някак тайнствено. Като в храм!

Така една сутрин влязох в театъра и още на стълбището срещнах едно от момчетата, сценичен работник. Той ми вика: „Абе, тука един брадат, с калпак, от 6 часа е щръкнал на сцената. Ходи, гледа, нещо мери с крака...” Отварям врата към сцената, а там Иван Кондов! Направо ми прималя. Народният артист Иван Кондов! Явно съм му направил впечатление, защото ме потупа по рамото и ми вика: „Ралски, моля те кажи на другите, че ще ви чакам в репетиционната.” Разбрах, какво ми е казал чак, когато съобщиха разпределението на ролите.

Бързо се събрахме. Насядахме около дългата маса. Той ни гледаше с някакъв странен, уморен поглед. После взе думата и някак скромно помоли да прочете сам пиесата „Събота 23”, защото вече не можел да играе и само прочитът му оставал.

Започна да чете! Светът изчезна! Изчезна залата! Как четеше този човек! Гласът му ни омая и омагьоса. Никога преди това и никога след това, вече толкова години, не съм чувал подобно нещо. Това беше моноспектакъл от най-висша форма! Когато завърши, мълчахме дълго. Той, може би от умора, а ние просто бяхме в друго измерение... Но не за това искам да разкажа.

Дойде денят на премиерата! В Търговище пристигна актрисата Катя Зехирева, за да види Кондов и неговата постановка. Пристигна и проф. Гочо Гочев, заради двамата. При мен беше дошъл и моят приятел, режисьорът Огнян Найденов. С Иван Кондов бяхме станали много близки. Той се държеше към мен като към син. Решихме да поседим в къщи, при мен. И стана нещо невероятно - в малкия апартамент седяха Иван Кондов, Катя Зехирева, проф. Гочо Гочев и говореха, говореха. Спомените ги заляха. До 5 сутринта.

А ние с Оги Найденов седяхме до един касетофон и само сменяхме касетите. Записвахме всичко. Знаехме, че след тези 8-9 часа спомени на трима велики български театрали, ще имаме велика книга и така ще запазим споменът за тях. Когато те си отидоха, ние наляхме по една ракия (първата за вечерта) и пуснахме касетофона... Нищо! Само някакво шипене. Нищо! На всичките 5 касети! Оказа се, че отзад имало копченце за превключване при запис. Боже! Плакахме с Оги като деца! Плачехме от мъка, от яд, от разочарование, проклинахме тъпите си глави и своето неумение да боравим с касетофони.

Дълго време се опитвах да възстановя по памет чутите разкази, спомените за първите им крачки в театъра, невероятните им преживявания. Бях събрал около 10 страници... Седях по цели дни в гримьорната и се опитвах да възстановя, колкото може повече. После съдбата ми показа, че когато не е дадено, то не може да се случи. Една сутрин не намерих листите. Дали вятърът не ги беше отвял през отворения прозорец, или чистачките ги бяха помислили за ненужни хартийки. Не знам! Повече не се опитах да ги възстановявам наново.

Когато отидохме в Габрово за участие в Националния преглед на българската драма и театър, председателят на журито Юлиян Вучков ми каза: „Ванко, не мога да ти дам награда за ролята на Ралски, защото Стефан Цанев е интерниран в Пловдив. Ще ти обявя наградата за Робев от „Наградата”, но ти си знай, че е за Ралски в „Събота 23”.

През следващият сезон вече бях в Драматично-музикален театър „Константин Кисимов”, Велико Търново.

ИВАН МИТЕВ, актьор

ТЪРГОВИЩЕ – МОЯТ ПЪРВИ ПРОФЕСИОНАЛЕН ТЕАТЪР

Име

Завърших ВИТИЗ “Кр. Сарафов“, специалноста“ Актьорско майсторство за драматичен театър“ през 1984 г., в класа на професорите Сашо Стоянов и Цветана Стоянова. Тогава имаше задължително разпределение и 5 човека от класа бяхме изпратени в Драматичен театър-Търговище. Това бяхме – аз, Юриана Траянова, Петър Няголов, Игор Марковски и Ойлер Стоянов.

Дебютната с ми роля беше в пиесата „Варшавска мелодия“ от Л.Зорилл .В тази постановка играехме двамата с Петър

партньори: Кирил Шопов, Райна Минева, Светослав Петров, Ана Банкина, Петър Петров... И премиерата, на която присъстваше моите преподаватели професор Сашо Стоянов и доцент Цветана Стоянова.

После дойде втората премиера – „Синьобелият скреж" от К. Георгиев. И отново режисьор Ана Драганова. Художник Ганчо Белев. Още една легендарна личност на Търговищкия театър. Изумителен художник, страшно интелигентен и с прекрасно чувство за хумор.

Тази постановка ме срещна с актьорите Петър Атанасов, Райна Минева, Ана Банкина, Петър Петров (брат ми по пиеса), Маргарита Атанасова и театралната легенда Христо Серафимов, който беше дошъл от Велико Търново в нашия театър.

После дойде Шекспир на Търговищка сцена. „Укротяване на опърничавата" с режисьор доц. Елена Баева. Сценични движения – Димитър Янбастиев. И тук работих с интересни актьори: Диана Борисова-гастрол от София, Сашо Александров, Николай Чилов, Димитър Кочланов, Петър Петров, Петър Атанасов, Ружа Любомирова и легендарният Христо Серафимов. Той беше известен в театралното братство със своите „серафизми". И тази постановка ме направи свидетел на негов нов „шедьовър". Стоим на нещо като балкон, гледаме към небето и Христо казва: „Виж, Лученцио, каква луна се е облецукала насреща!" (вероятно е бил разкъсван между „облещила" и „оцъклила"). Ние, с Николай Генов, едва не паднахме от балкона. А Бачо Христо продължи спокойно и с патос: „А тия горе са се озвездили като лампички!", имайки пред вид звездите...

Христо Серафимов беше прекрасен артист и човек! Добър, голям и едър мъж, с душата на дете. И никога не се обиждаше, когато се смеехме на неговите бисери. Бог да го прости!

„Жестоки игри" на Ал. Арбузов. Режисьор Ана Драганова, сценограф Ганчо Белев. Тази пиеса ми донесе интересна актьорска задача, нови приятели-актьори и няколко прелюбопитни преживелици.

Първо ме срещна с Виктория Колева, Ружа Генчева, Дамян Минков, Свобода Молерова, и Людмила Димчева. Отново си партнирахме с Петър Петров, Сашо Александров, Светослав Петров и Христо Серафимов.

Това беше първата постановка, в която използваха умението ми да свиря на китара и да пея руски романси. Имах цяла сцена, в която пеех. Като се гледам на снимките – с дълга коса, брада, ботуши и китара – сякаш съм паднал от някое сибирско село.

.Много любопитни срещи ми подари Търговище! Работих със Стефан Стайчев в „Лодка в гората" и „Кучета" на Николай Хайтов. Срещна ме с Андрей Чапразов и Любомир Киселички. С Петър Петров направихме най-якият дует с китари и обикаляхме страната с нашите рецитали.

Сезон 1982-83 г. ми донесе нов директор – Гинчо Илчев, актьор от Театър „София" и нови колеги: Кънчо Арабаджиев, актьор от Стара Загора, правнукът на брата на генерал Скобелев – Средко Скобелев, актьор от Димитровград, Маргарит Вутов, Венета Симеонова, Слава Димитрова и Маргарита Тихинова.

Този сезон ме срещна с немската режисьорка Анете Кларе и художникът Йоахим Фоглер, които направиха с нас „Коварство и любов" на Шилер. Едно различно, страстно и съвременно представление! С грамаден успех!

Фердинанд, една от моите звездни роли! Беше страхотно представление! Играхме го много. В Силистра, например, в един ден изиграхме три спектакъла. И не се уморявах, може би е било от възрастта, не знам!

Имаше още много пиеси! Имаше „Царица Теодора" от М. Петканова, с гастрол на Софка Атанасова от Народния театър. Имаше „Делото Адам и Ева" на Руди Щраал, с режисьор Лиляна Мечева, „Игра на живота и смъртта в пепелната пустиня" от Х. Ловинеску, „Наградата" от Др. Асенов, режисьор новият директор Борис Дюлгеров...

Имаше и „Четиридесет и първият" от Борис Лавреньов, с режисьор Тамара Иванова. Тук играх с младата Виктория Колева (Марютка), а аз Поручикът. С тази пиеса разработихме Камерната зала. Привлякохме много зрители. А проф. Филип Филипов нарече спектакъла „Четиридесет и първият" – най-добрата за сезона камерна постановка извън столицата!

Имаше юбилейно тържество с първите артисти-основатели на театъра, на което присъства и неговия първи директор – Димитър Керанов. Той разказа как е дошъл в Търговище през 1960 г., поканен да организира тук Драматичен театър. На това тържество представихме и артистите-ветерани Гинка Недкова, Георги Недков, Лиляна Петрова, Светослав Петров, Кирил Шопов. Беше много трогателно преживяване!

„Театър" отразяват търсенията и постиженията на творците от Търговищкия театър. Всички рецензенти наблягат на анализиране на усилията на създателите на отделните спектакли да постигнат на сцената правдата, искреността и силата на преживяванията на отделните персонажи, изразени чрез една високо-професионална актьорска игра ; на стремежа на режисурата да достигне до максимални социални и нравствени обобщения за съвременността ; до търсене на една ярка театралност, лишена от фалш, сивота и равнодушие в пресъздаване атмосферата на живот на сцената.

През 70-те години - .....- се слага началото и на летописа на Държавен куклен театър-Търговище като професионален състав. Така картината на театралното изкуство в Търговище става по-богата и мащабна.

70-те години остават в летописа на Търговищкия театър като години на ускорено овладяване и постигане на висок професионализъм във всички компоненти на театралния спектакъл, като години на вдъхновен ентусиазъм, като начало на пътя на много творци, които изживяват най-хубавите си години в творческа реализация на търговищката сцена.

80- ТЕ ГОДИНИ

продължават пътя на началото- пътя на усъвършенстване на професионализма, на стабилизирането на театъра като най-голямата културна формация в Търговище. Всяко начало е съпроводено със задължителния ентусиазъм. И това е характерно за 70-те години. Но на базата на постигнатите професионални успехи, на базата на здраво установените професионални умения, на създадените художествени факти в началния период, вече 80-те са годините на надграждане, на запазване първоначалните постижения и на издигане нивото им на изискванията на новите явления и процеси в съвременното българско изкуство.

В този период директори са актьорът от театър „София" Гинчо Илчев/1982-1984/ и отново Борис Дюлгеров/1984 – 1991/.

Централна тема в репертоара, заложена още в 70-те, продължава да бъде българинът в съвременността, личността в конфликтните ситуации на съвременния свят. Тази основна тема звучи в много постановки

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

като „ „Животът – това са две жени“ от Ст.Цанев,“ Обещай ми светло минало“ от П.Анастасов, „Синьо-белият скреж“ от К.Георгиев, „Есента на един следовател“ от Г.Данаилов, „Бягството“ от М.Величков, „Избор по вариантната система“ от К.Георгиев, „Последната нощ на Сократ“ и “Събота – 23“ от Ст.Цанев, „Г-н Балкански“ от Г.Данаилов, „Четирите посоки на света“ и „Голям колкото ябълка“ от П.Анастасов, „Наградата“ от Др.Асенов, „Сън“ от Ив.Радоев, триптихът на Н.Хайтов „Лодка в гората“, „Кучета“ и „Пътеки“ и др. Във всички тях, както и в много други, с острота и публицистична страст се извеждат нравствените превращения на личността, вълненията на българина от случващите се социални ситуации. През призмата на драматичното и смешното зрителят се вглежда в себе си и изживява катарзис от откритията за собствените си нравствени лутания. Затова и постановките със съвременна тематика имат изключително голям успех сред зрителите. И обратно, критиката пък в много рецензии проследява и анализира пътя на изграждане на сценичното майсторството в творбите с тази тематика. Театърът продължава да бъде близко до вълненията на своите зрители, продължава да се вглежда в техните преживявания в драматичните или комедийни ситуации на времето.

Теми от близкото или по-далечното ни минало вълнуват публиката в спектакли като „Царица Теодора“ от М.Петканова, „Железният светилник“ от Д.Талев, „Легенда за майката“ от Кр. Дренски.

С голям интерес се посрещат постановките по класически произведения: от българската това са „Криворазбраната цивилизация“ от Д. Войников, „Свекърва“ от А.Страшимиров, „“Златната мина“ от Ст.Л.Костов, „Службогонци „ от Ив.Вазов, „Боряна“ и „Милионерът“ от Й.Йовков, ; от чуждите автори – „ Мандрагора“ от Н.Макиавели, „Укротяване на опърничавата“ и „Веселите уиндзорки“ от У.Шекспир, „Сватбата на Фигаро“ от П.Бомарше. Тези постановки продължават линията на остро осъвременяване на класиката, с максималното им приближаване към проблемите на злободневието, с присъствие на ярка театралност и силно актьорско майсторство. Интересното е, че те се поставят от съвсем млади режисьори и техният неординерен поглед към класиката оказва влияние, за да се извлече един свеж и остро-актуален прочит.

ТЕАТЪРЪТ НА МЛАДОСТТА МИ

Име

Жизнерадост на невидение и алчна младост
засмяна.....

Този стих на поета Яворов определя най-точно престоят ми в драматичния театър в Търговище в началото на 80-те. Период изпълнен с много и разнообразни творчески задачи ,срещи с интересни и талантливи творци.

Истинска радост бяха за мен първите ми роли в пиесите на Петър Анастасов - „Обещай ми светло минало„с режисьор Николай .Ламбрев , „От сняг помилвана душа„ с режисьор Николай Колев , „Голям ,колкото малка ябълка„ с режисьор Борис Дюлгеров ,който като директор на театъра, успя да създаде прекрасна творческа атмосфера.

Служителите от портиера до директора имаха отношение към случващото се на сцената и най-вече интерес и любопитство към театъра. Всичко в Драматичен театър- Търговище мина под една вълна на удовлетворение и възможност за партниране с впечатляващи колеги като - Райна Минева ,Милко Никодимов ,Ана Банкина ,Венета Симеонова и много др. А с Петър Петров - настоящият директор на театъра - си партнирахме прекрасно в детския спектакъл „Червеният Петел„ от Панчо Панчев. Петър и сега продължава да влага своята любов и бащинска грижа към актьорите и служителите в театъра.

Удовлетворението от работата ми в този театър осъзнах по-късно, когато вече не бях там. Самият престой беше много активен ,не съм мислила какво се случва и доволна ли съм . Фактът ,че тогава

работих с желание ,говори за това ,че събитията, от които бях част, са такива каквито исках - съзнателно или несъзнателно.

Благодарна съм ,че случващото се тогава допринесе за това да нося и до днес мотивация за работа и да намирам смисъл да продължавам да се занимавам с изкуството, наречено театър.

Разбира се човек винаги помни дните от живота си, които са били щастливи и е добре да не се фокусираме върху неосъществените си желания.

Надявам се ,че тези думи ще предизвикат у всички ,които са били част от този мой период ,приятни спомени и най-вече вяра ,че доброто винаги ни предстои.

Вярвам ,че този театър ще продължи да съществува и занапред и се надявам в него да творят личности ,които да му посвещават времето и силата си и да използват таланта си за нови професионални предизвикателства!

МАРИЯ ГИНКОВА, актриса

АХ, ТЕЗИ ЩУРИ ГОДИНИ В ТЕАТЪРА НА ТЪРГОВИЩЕ!

Име

Споменът е като машината на времето! Потъваш в него и забравяш лудата суматоха, в която си потънал. И така – преди 39 години!...

1980-та. Завършвахме ВИТИЗ „Кр. Сарафов” и се готвехме да направим нов театър в София. Нашият професор Сашо Стоянов бе изградил и бъдещия репертоар. Завършвахме с 13 готови постановки. Но... не би! Идеята се провали! Изведнъж се оказа, че ни разпределят в Силистра, Търговище, Кърджали, Смолян, Видин, Сливен и Стара Загора. Така един уникален клас бе разделен завинаги!

В Дирекция „Театър“ ми съобщиха, че отивам в Търговище. Моят първи директор се казваше Николай Генов – актьор от Добричкия драматичен театър. Прекрасен човек! Прекрасен колектив! Посрещнаха ме с такава обич и радост, че моментално забравих за софийското разочарование. Започваше първият ми театрален сезон – 1980-81г.

Театърът беше много внушителен! Грамадна, модерна сграда в центъра на града. Прекрасен зрителски салон и огромна сцена. Камерна зала! Клуб на актьора! Гримьорни с мека мебел! Репетиционни! И на всякъде усмихнати хора! Какво му трябва друго на един млад актьор?...

Моята първа професионална роля - Димитраки Маргариди в „Криворазбраната цивилизация” от Д. Войников. Първият ми режисьор – Ана Драганова. Първият ми сценограф – Илия Хаджиев. И моите първи

своя интересен прочит в нашия театър. Режисьорски работата вървеше много трудно, но присъствието на опитния Борис Дюлгеров, пресъздал драматичния образ на писателя Александър Сталев и изпълнената с енергия и хъс за работа Мария Гинкова в ролята на Марта, изградиха вълнуващ актьорски дует, един въздействащ актьорски спектакъл.

Трябва да спомена пиесата на Стефан Цанев „Последната нощ на Сократ“. Режисьорът Юри Статков постави тази камерна пиеса на голяма сцена и се получи силен спектакъл със сложно изградени образи от актьорското трио - Борис Дюлгеров, Милко Никодимов и Петрана Халачева. С него театърът се яви на Осмия национален преглед на българската драма и театър в Толбухин и защити своя престиж.

Ако трябва името на театъра да се свърже с един автор, това безспорно е Кольо Георгиев, писателят, когото обичат и уважават в Търговище, писателят-драматург, който е свой в Търговищкия театър. Тук се срещнах с човека и твореца Кольо Георгиев, обаятелен събеседник, увлекателен разказвач, със силно човешко излъчване. Неговият произход, юношеските години са определили убежденията и житейската му позиция. И в живота, и в своите страстни полемични

творби, той се стреми към свят, в който вярата, мечтите, поривите да не угасват. Той е писател – боец. Благодарна съм на театъра, че ме срещна с него.

В моята емоционална памет са останали героините на Райна Минева. До Султана от„Железният светилник, се нарежда Хаджиева от „Златната мина“, до Мариола от „Татул“ е Страшимировата свекърва Костанда. Много са нейните превъплъщения на търговищка сцена. Десетилетия тя твори всеотдайно, с професионализъм и любов.

Топло човешко трио бяха Лиляна Петрова, Георги Кишкилов и Николай Митев във „Вечер“ на Алексей Дударев. В заника на своя живот, забравени в умиращото белоруско село (колко актуално звучи днес и за нас!), техните герои продължаваха да търсят житейския смисъл, да дарят топлина. Постановката бе на камерна сцена и бе дело на младия режисьор Любомир Костов.

Събитие за театъра бе гостуването на художествения ръководител на Областния драматичен театър в гр. Гродно – Белоруска ССР Игор Сергеевич Петровски, който постави „Звезди на утринното небе“ от Александър Галин. Младият драматург се обръщаше в своята пиеса към непозволена тема, темата на задния двор на съвременната съветска действителност – изселените от Москва проститутки в навечерието на олимпиадата 1980. Една наистина драматична история с пет великолепни женски образа, която гост-режисьорът разкри в цялата трагична дълбочина. Игор Сергеевич поведе актрисите към интересно и сложно изграждане на ролите, задълбочено и проникновено. С голяма любов и самодисциплина работиха всички участващи в постановката – Елена Азалова, Цветанка Петкова, Петрана Халачева, Станка Радева, Кристъл Янева, Петър Петров, Иван Пангелов и Гълъб Костадинов. Играха вдъхновено, емоционално, въздействащо. Постановката бе не просто сполучлива режисьорска интерпретация на драматичната история на Галин, а обща пулсация автор- режисьор, в която Игор Сергеевич увлече актьорите и стигна до вълнуващ финал, финал – катарзис.

Много години минаха откакто се разделих с Търговищкия театър. Не съм гледала постановките, отдавна нямам представа за живота в него, за състава и творческите постижения.

Но в Търговище останаха много приятели, с които всъщност театърът ме срещна и сближи – Павлина и Ганчо Белеви, театрали и художници, уникални

творци, за които изкуството е над всичко. Благодарна съм им за приятелството, за това, което са ми дали. Благодаря и на всички колеги и приятели, които не успях дори да спомена.

И на края ще припомня стихотворението на Валери Петров „Японският филм“, което влезе в програмата на постановката на гост-режисьора Владлен Александров „В лунната стая“, в която играеха всички млади сили на театъра:

... Сега вървете към вратите,
шумете, смейте се на глас -
докрай, додето разцъфтите,
ще мъкнем влагата към вас!

Поетът тук изповядва своето верую като творец. Но това е било и навярно още е верую и на творческия състав на Търговищкия театър.

Мъкнете влагата към зрителите, възвисявайте душите!

На театъра пожелавам творческо дълголетие, вълнуващи спектакли и добра публика!

ГИНА ХАДЖИЕВА, драматург на театъра
през 80.те години

От чуждата драматургия съветските пиеси отново имат превес. Поставят се творби на изтъкнати драматурзи, такива, които предизвикват размисъл за нравствения облик на съвременния човек. С такъв патос са наситени постановки като „Аморална история“ от Е.Брагински и Ел.Рязанов, „Авантюристката“ от Ем.Брагински, „Старият дом“ от Ал.Казанцев, „Вилен роман“ от Райцзер и В.Константинов, „Ретро“ от Ал.Галин, „Старомодни чудеса“ от Л.Устинов, „Ураганът“ от Б.Н.Бил – Белоцерковски, “Варшавска мелодия“ от Л.Зорин, „Глиганчето“ от В.Розов, „Тя, в отсъствие на любов и смърт“от Е.Радзински и др.

От други държави драматургията е застъпена от творби като „ „Игра на живота и смъртта в пепелната пустиня“ от Х. Ловинеску, комедии като „Ана Бижуто“ от М.Камолети, „Когато котката я няма“ от Дж.Мортимър и Бр.Кук,“Завесите“ от К.Делоне,.

И през 80-те години детските спектакли продължават да бъдат важен акцент в репертоарната политика, т.е. към тях ръководството се отнася не формално, а с вече традиционната грижа и отговорност за нравственото и естетическо възпитание на младите хора. Незабравими спектакли за детската публика са „Кукла-букла“ от П.Панчев, „Вълкът и седемте козлета“ от Александър Владигеров, „Буратино“ от Д.Димитров, „Чудесната тройка“ от Вл.Голев, „Здравейте, аз съм Рачето- Стаматко“, „Кукуригу-пътешественик“ от К.Калчев, „На приказки с топчо“ от В.Апостолов, „Къща със звънче“ от Ал.Сергеев, “Чудесната тройка“ от Вл.Голев и др.

На Четвъртия национален преглед. на детско-юношеската драматургия и театър/1980/ колективът участва със спектакъла „Кукла-Букла“ от П.Панчев, като награди получават режисьорът Павел Кюльовски, композиторът Андрей Дреников и актьорите Ана Банкина, Сашо Александров .

През 80-те години продължават да създават постановки утвърдените вече режисьори на театъра, които са на щат, като например Борис Дюлгеров, Димитър Добрилов, Александър Христов. Същевременно чувствително се увеличава палитрата от имена на режисьори, които са утвърдени и зрели творци в българския театър като Борис Спиров, Слави Шкаров, Никола Петков, Асен Траянов, Юри Статков,, Георги Стойчев, Николай Колев, Васил Луканов, Кирил

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

Каменов, Христо Кръчмаров, Минчо Събев, Стефан Стайчев, Димитър Пунев, Никола Кънев, Лиляна Пенчева и др.

Изключителна ползотворна е режисьорската работа със състава на такива изтъкнати български творци като актьора Иван Кондов, проф. Надежда Сейкова, проф. Елена Баева. Всъщност последните двама продължават контактите си с този театър, започнати през 70-те години.

Много свежест, иновативен подход в прочита на сценичните произведения внасят и спектаклите на млади режисьори -. възпитаници на ВИТИЗ"Кр.Сарафов", които през тези години създават професионалните си дебютни постановки на търговищка сцена. Това са младите Ана Драганова, Вера Павлова, Павел Кюльовски, Петър Пайнавелов, Милко Стоянов. Те внасят свежестта в мисленето на новото поколение театрали от 80-те. А това мислене внася и нов порядък в извеждане на проблемността, театралността и остротата на внушенията в представленията .

През сезон 1989/1990 г. режисьорът Игор Петровски и сценографката Данила Данилин от Областен драматичен театър гр. Гродно – Белоруска ССР създават спектакъла „Звезди на утринното небе" от Ал.Галин. Много успешна е постановката „Коварство и любов" от Фр.Шилер дело на гост-постановчиците от ГДР – режисьорката Анете Кларк и сценографката Йохим Фогнер.

Сформираната с годините утвърдена група от талантливи актьори на Търговищкия театър като Райна Минева, Петрана Халачева, Борис Дюлгеров, Петър Петров, Ана Банкина, Венета Симеонова, Николай Генов, Красимира Линкова, Генчо Илчев, Ружа Любомирова, Светозар Петров, Лиляна Петрова, Ирина Димитрова, Кирил Шопов,, Мария Петрова продължават творческата си биография, изигравайки редица роли в репертоара. По това време актрисата Райна Минева става носителка на голямото отличие - званието „Заслужила артистка". – Тази награда се явява достойна оценка за сътвореното от нейното актьорско изкуство ва търговищка сцена.

В отговорни роли участват и артисти като Николай Митев, Иван Пангелов, Валери Марков, Бояна Кънева, Гълъб Костадинов, Валери Зарков, Христо Мавров и др. В трупата постъпват като млади актьори Антония Чепарова, Людмила Димчева, Кристъл Янева, Виктория Петрова, Виктория Колева/ тя от Шекспир, Лика от „Мой бедни, Марат" от Ал.Арбузов, Гина от „Лодка в гората „ на Н.Хайтов, Ана от „Всяка есенна вечер" от Ив.Пейчев и още много други. Това бяха незабравими сезони, в които играехме освен на сцената в града, но и много пътувахме из цяла България. Бяхме и в театъра на побратимения град Котбус/ГДР/,в Киев ,бяхме и в Букурещ.

В Търговищкия театър имах възможност да работя с големи, талантливи режисьори , чрез които контакти именно станах актриса. Такива личности бяха проф.Надежда Сейкова, доц.Елена Баева, Стефан Стайчев, Иван Кондов, Петър Пайнавелов, Лиляна Мечева, Асен Траянов, Любен Карабойков, младите тогава Румен Чакъров, Павел Васев , споменатите вече Борис Дюлгеров, Веселин Михайлов, Георги Асенов и др.

С всички колеги поддържах много етични и приятелски отношения. И все пак няма да забравя приятелството си с колеги като семейство Лиляна и Светослав Петрови, Райна Минева, Венета Симеонова, Петър Петров, Александър Тончев, Ана Банкина, Николай Чилов и още толкова много.

Горда съм и щастлива, че на търговищка сцена съм си партнирала с известни наши актьори, които са гастролирали в различни спектакли – Маргарита Дупаринова, Георги Георгиев-Гец, Невена Коканова, Гинка Станчева, Анани Явашев, Никола Анастасов.

Бяха интересни и вълнуващи сезони, които никога няма да забравя и ще помня цял живот... Все пак това са петнадесет години от моя творчески път!

РУЖА ЛЮБОМИРОВА, актриса.

СПОМЕНИ ЗА НЕЗАБРАВИМИ ТЕАТРАЛНИ ДНИ

Име

Повече от тридесет години ме делят от времето, когато Борис Дюлгеров ме покани за драматург в театъра и аз се озовах в непознатото дотогава за мен Търговище. Сезон 1985/86 бе вече започнал, репертоарът уточнен, творческата програма ясна. Дори първата премиера бе минала. Спектакълът по известната творба на Димитър Талев „Железният светилник" ме впечатли с трагичния образ на Султана – Райна Минева и младите Катерина – Мария Гинкова и Рафе Клинче – Иван Манолов.

В театъра все още се говореше за скоро преминалия Национален преглед на детско-юношеския театър и драма, за поетичния спектакъл на „Червения петел" от П. Панчев с режисьор Борис Дюлгеров, за художественото оформление на Ганчо Белев и попадението с Мария Гинкова в ролята на Борко.

Театралното всекидневие ме потопи в своите радости и горчивини. Този мой първи сезон ме срещна с поета Петър Анастасов, който вече бе автор на театъра. „От сняг помилвана душа", друга пиеса на твореца, стана втората реализирана на Търговищка сцена негова творба. Там се изявиха силите на театъра Райна Минева, Георги Кишкилов, Борис Дюлгеров, Мария Гинкова, Петър Петров, Милко Никодимов, Костадинка Шошева. Срещнаха се различните поколения и индивидуалности и създадоха пълнокръвен спектакъл.

Търговищкият театър винаги е бил обърнат към проблемите и героите на днешния ден. Автори като Кольо Георгиев, Иван Радоев, Стефан Цанев, Станислав Стратиев, Георги Данаилов, споменатият Петър Анастасов присъстваха постоянно в репертоара на театъра. Тези автори и класиците Иван Вазов, Антон Страшимиров, Ст. Л.Костов, Йордан Йовков с техните нравствени и идейни послания, стигаха до зрителите и в най-отдалечените селища на окръга.

Камерната творба „Голям колкото малка ябълка" от П.Анастасов намери

ОСТАНАХ ВЕРЕН НА ТЪРГОВИЩКИЯ ТЕАТЪР

Име

През 1968 г. завърших Художествената академия в София, специалност „Сценография“, в класа на проф. Георги Каракашев. По разпределение бях изпратен във Видинския театър. Но през 1970 г. бях поканен от тогавашния директор на театъра в Търговище Борис Дюлгеров да постъпя в състава му. Привлече ме фактът, че тогава сградата беше съвсем нова- разполагаше с голям сцена, голяма зала, и най-важното – с просторни, големи ателиета за изработване на декора. А това е важно за работата на един сценограф. Съставът на тези ателиета бе от опитни и добри специалисти. Това, както и фактът, че усетих един дружелюбен и задружен колектив ме накара окончателно да остана в този театър дълги години. А пък и аз не обичам да се местя от театър в театър. Борис Дюлгеров като директор създаде ред, дисциплина, етика. Тогава, в тези първи години на съществуването на театъра като държавна институция, той умно градеше организационното му и творческо израстване. Първата ми сценографска работа бе над пиесата „Когато розите танцуват“ от В.Петров.

Работил съм с голямо удоволствие всеки сценографски проект. Не си спомням да съм имал някакъв неприятен конфликт с даден режисьор по изработване на декора или костюмите. Винаги съм намирал точният път при съвместната си работа си с тези творци. Животът ми в този театър ме е срещал с интересни и ярки творчески личности. С много добри спомени съм от контакта си с режисьори като Борис Дюлгеров, Румен Чакъров, Павел Васев, Петър Пайнавелов, Ана Драганова, , Ганчо Керечев и редица още други. Няма да забравя как на една поредна национална сценографска изложба през 80-те години големият режисьор Любен Гройс гласно пред широка аудитория от театрали изказа мнение, че моята сценография на пиесата „Останалото е мълчание“ е най-добрата. Радвал съм се и на други награди на различни театрални форуми за сценографските ми проекти, реализирани на търговищка сцена. Така че този театър ми е давал поводи за много творчески радости.

Беше ми много тъжно, когато през 1992 г. театърът стана „открита сцена“. Не биваше да има такава участ. Постъпих след тази промяна като сценограф в Кукления театър, където се и пенсионирах.

Продължавам да живея в Търговище. Отбивам се понякога в театъра, гледам всички премиери, гледам и всички спектакли на двата фестивала. Любовта ми към театъра продължава да живее в душата ми. Продължавам да се вълнувам на това, което се сътворява на сцената. Така търговищкият театър си остава завинаги моят голям театър!

ГАНЧО БЕЛЕВ,сценограф

С МНОГО ОБИЧ СИ СПОМНЯМ ЗА ТЕАТРАЛНИТЕ МИ ГОДИНИ В ТЪРГОВИЩЕ

Име

В Търговищкия театър постъпих на 18 години, през есента на 1970 г. Директор тогава беше Борис Дюлгеров, сценограф Ганчо Белев, а режисьори Веселин Михайлов и Георги Асенов. Те бяха в комисията при приемането ми като стажант-актриса. Благодарна съм и от сърце, че ми повярваха и повериха след това чудесни роли! През 80-те години ръководството на театъра ми даде възможност да завърша и задочно специалността „Актьорско майсторство за драматичен театър“ въвВИТИЗ“Кр.Сарафов“, в класа на проф.Филип Филипов. Така, че и в тази насока се прояви грижа и внимание.

В театъра цареше една чудесна атмосфера на приятелство и взаимна помощ. Може би защото съм била твърде млада и не съм обръщала внимание на някои негативни неща.

Още в началото започнах да играя в централни роли, естествено на млади момичета: Мария Десислава в „Иван Шишман“ на К.Зидаров, Виола от „12-та нощ“ на Шекспир, Нинка от „Сияйна зора“ на О.Василев, Катерина от „Укротяване на опърничавата“ след завършването на НАТФИЗ“Кр.Сарафов“ дълго време е актриса в Пловдивския драматичен театър, а от няколко години е в трупата на Народния театър- София/

През 80-те години нахлува и ново поколение от актьори, завършили Театралната академия, които правят първите си роли, и то много успешно, в своя професионален път. Това са Ивалена Дучева, Мария Гинкова, Костадинка/ Дина/ Шошева, Борислав Ненков, Ойлер Стоянов, Христо Памуков, Иван Митев, Ирина Танева., Игор Марковски, Петър Няголов, Юриана Траянова, Ренета Дралчева, Петър Александров. Тези актьори след това развиват успешна творческа кариера и стават утвърдени артисти в различни театри.

Много полезна за усъвършенстване на актьорското майсторство в трупата се оказва назначаването за няколко сезона на щатна работа на актьорите от столични театри Георги Кишкилов/ от Сатиричния театър/,Софка Атанасова /от Народен театър „Ив.Вазов“/, Свобода Молерова / от театър „Сълза и смях“/.Като гост-артисти участват в спектакли и голямата актриса Маргарита Дупаринова,както и актьорът от театър „Сълза и смях“ Любен Карабойков.

Като сценографи освен щатните художници Ганчо Белев, Евтимия Дюлгерова и Илия Хаджиев, в художественото оформление на спектаклите участват като гост-художници и известни имена като Иван Икономов, Радостин Чомаков, Венера Наследникова и др.

Театърът продължава успешно участията си в Националните прегледи на българската драма и театър. На Седмия през 1984 г. театърът се представят със спектаклите „Събота -23“ от Ст.Цанев и „Наградата“ от Др.Асенов. Награда получава актьорът Васил Папурков за ролята си в спектакъла „Наградата“.

На Осмия, последен, провел се през 1989 г., театърът се представя със спектаклите „Избор по вариантната система“ от К.Георгиев и „Последната нощ на Сократ“ от Ст.Цанев .Награди за втория получават актьорът Милко Никодимов и авторът на музикалното оформление Петър Петров.

Началото на 80-те години в театъра е назначена като драматург литераторът Гина Хаджиева, която дълги години изпълнява тази длъжност, като по този начин утвърждава авторитета на тази професия. Драматург за няколко сезона е НиколайПопов, както и театроведката Тамара Иванова, която дори създава и един интересен спектакъл

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

– „Четиридесет и първият“ по повестта на Б.Лавреньов.

Периодът на 80-те години се оказва време на утвърждаване на висок професионализъм във всички компоненти на спектакъла на търговищка сцена. Той става още по-значим като разработка и сценично пресътворяване на съвременните проблеми на личността, усъвършенства се театралния изказ на тази проблематика, появяват се представления, близки до експеримента. Така в тези години театърът полага максимални усилия театърът да се включи панорамата на значимите явления в българския театър.

90-ТЕ ГОДИНИ

са периодът на кардинални промени на художествената политика в българската култура и изкуство. Това се налага от извършената промяна в социалната система на България на 10 ноември 1989 г. Страната тръгва по пътя на демократичните промени във всички сфери на живота. Изкуството и културата вече не са под влиянието на идеологическата система на свалената от власт Българска комунистическа партия. Творците придобиват свобода в творческите си изяви, а не са подвластни на класово-партийни критерий. Такива задължителни изисквания като партийност, народност, интернационализъм, влияние на съветската култура категорично отпадат от творческите изяви . Широко се отварят вратите и на западно-европейската култура в лицето на най-видните й представители във всички изкуства. Цени се вече свободната изява на твореца, неповлиян от никакви идеологически канони.

Тази промяна, тези демократични процеси дават началото и на промени в политиката на театъра. В нея с годините се налага все повече икономическият подход, като от театралните спектакли се очаква не само високо-художествено ниво, но и достатъчно финансово-икономически ефект. Изпълнението на финансовия план, стремежът на ръководствата на театри към изпълнение на приходи от определен брой зрители стават първостепенна задача, отместваща в определени моменти дори художествените изисквания.

За тази цел в началото на 90-те се извършва реформа в театралното дело, която не преминава без чувствителни сътресения в театрите. Някои биват закрити като

Гълъб Бочуков- директор и режисьор, Милко Никодимов, Венета Симеонова, семейство Тихинови...

В нашия театър са гостували именити автори, режисьори като професорите Желчо Мандаджиев , Филип Филипов, Моис Бениеш, режисьори като Петър Пайнавелов, Николай Колев, Лиляна Тодорова, Стефка Прохаскова, Никола Кънев, Георги Аврамов,извесн известните актьори Георги Георгиев-Гец, Маргарита Дупаринова.

В Търговище завърши моят професионален път. Гордея се ,че съм записал своя страница в петдесетгодишната история на местния театър. Но със сцената не съм скъсал. През последните две години направих две постановки като режисьор: в Търново мюзикъла - „Криворазбраната цивилизация“ по Добри Войников и „Голям колкото малка ябълка“ на Петър Анастасов- на старозагорска сцена.

За мен любовта към театъра е любов към живота.

БОРИС ДЮЛГЕРОВ
Актьор, режисьор, директор

ТЪРГОВИЩЕ – ТЕАТЪР, ЛЮБОВ МОЯ!

Име

Завърших ВИТИЗ“Кр. Сарафов“-София през 1958 г., в актьорски клас, с ръководител проф. Гриша Островски. След това бях в театрите на Ямбол, Хасково, Добрич. Бях омъжена, но семейният ми живот не беше щастлив. През 1971 г. дойде покана от ръководството на Търговищкия театър да стана актриса в трупата му. Тъкмо тогава се разведох със съпруга ми. И вече постъпвайки в този театър, почувствах, че започвам нов живот като актриса.

Още в първите спектакли публиката ме прие много радушно, а и ръководството се отнасяше великолепно към мен. Попаднах в един колектив, в който имаше задружност, колегиална етика, малко бяха интригите, завистта, суетността. Всички се отнасяха с много обич към мен: и по-млади, и по-стари ме, наричаха гальовно „Рени“. Въобще бях в колектив, в който всички бяхме едно задружно семейство. И така беше дълги, дълги години.

Тук изиграх толкова много хубави роли - Добрана от „Тузлушка история“ на К.Георгиев, Масларска от „Милионерът“ на Й. Йовков, Ванда от „Всяка есенна вечер“ на Ив.Пейчев, Баба Гицка от „Големанов“ на Ст.Л.Костов ,Смералдина от „Слуга на двама господари“ от К.Голдони, Султана от „Железният светилник“ на Д.Талев, Костанда от „Свекърва“ на А.Страшимиров и още много други. За някои получих и награди на отговорни театрални форуми. В този театър бях удостоена и със званието „заслужила артистка“. Получих и отличието орден „Кирил и Методий“.Така че моят театър – това е Търговищкият театър! Предлагали са ми да отида актриса другаде , но винаги категорично съм отказвала. И ръководството, и колегите са ми казвали : „Рени, не те даваме!“. Такива слова не се забравят. Благодарна съм за обичта на колегите си!

Работила съм с изтъкнати режисьори, свидетелка съм била на пищни премиери, когато идваха толкова много гости – приятели от други театри, критици, известни артисти. А имахме легендарни спектакли, за които дълго време се говореше.

Към всяка роля съм пристъпвала с много любов, отговорност и уважение към работата на съответния режисьор. Аз съм актриса на превъплъщението и винаги съм искала до края да се вживея, да почувствам с всяка фибра на тялото си персонажа, който играя. Няма да забравя деня, когато не можах да отида на погребението баща си, защото вечерта имах представление . И така играх с една голяма болка и в памет на него. Имала съм и други драматични епизоди в кариерата си, но важното е, че специално в Търговище остават най-хубавите, най-щастливите.

Вече съм пенсионерка, но продължавам да бъда сред своите колеги-присъствам на всяка тяхна премиера, гледам всички спектакли на провеждащите се фестивали „Вълшебната завеса“ и „Дни на големия театър в малкия град“ . Въобще театърът в Търговище продължава да бъде моят любим театър, продължавам да изживявам красиви мигове на моята любима сцена. И така ще бъде до края на дните ми.

РАЙНА МИНЕВА, актриса

Настъпи раздвижване на кадрите. Смени се ръководството на Шуменския театър и аз започнах да действам, уговаряния, пазарлъци с колеги от всякъде. И есента шуменското ръководство бе на работа при нас като режисьори -Веселин Михайлов и Георги Асенов.

Първата ми задача, с която се заех, бе да привлека някои утвърдени имена на актьори, някои назначих на щат в театъра, други участваха като гости в спектакли. Спомням се, че привлякох опитния Стефан Петров-Зигото от Търновския театър и още два-ма-трима други актьори. Поставихме „Жени с минало". Премиерата мина с успех. Следващото заглавие, към което се обърнахме бе „Към пропаст" от Ив.Вазов. Имах вече опита с ролята на Иван Александър. Но това не бе достатъчно. Обърнах се с покана не към кого да е, а към Невена Коканова да изпълни ролята на Сара, другия ключов образ в спектакъла. Тя не само се отзова, не само изпълни блестящо ролята си, но даде пример за поведение и морал на целия театрален колектив.

Другата ми голяма задача бе да заложа на българската драматургия. И то на заглавия, които се бяха утвърдили и естетически, и нравствено. Един от обичаните от жителите на Търговище автори беше Кольо Георгиев, талантлив драматург, мой близък приятел. Неговата „Тузлушка история" бе посрещната много добре. Същото се отнася и за следващата му пиеса- „Четвърта-пета степен по скалата на Рихтер". На наша сцена оживяха „Боряна" на Й. Йовков и „Златната мина" на Ст.Л.Костов. Стефан Цанев ни гостува със „Събота -23". Бял свят видяха и „Всяка есенна вечер" от Ив. Пейчев, „Жени с минало" от Д. Димов.

Третата ми задача като директор бе да утвърдя млади хора на търговищка сцена. Няколко човека получиха професионално звание по чл.9 „артист" при нас. Често идваха комисии от София, водени от проф. Филип Филипов, проф. Желчо Мандаджиев, Стефка Прохаскова, които с интерес и добронамереност оценяваха младите ни таланти. Например ,доста години по-късно в Стара Загора се срещнах с Елена Азалова, една водеща сега актриса на Старозагорския театър, която започна творческия си път именно в Търговище.

Четвъртото ми направление, на което заложих, бе поканата да ни гостуват утвърдени режисьори и актьори: това бяха младият Николай Ламбрев и големият артист Иван Кондов

С подкрепата на местната власт и с моето участие се утвърди Националния преглед на детско-юношеската драматургия в Търговище. Тук и аз спечелих една от наградите си на този преглед. Подчертавам, че този театрален форум беше посветен по начало на разстреляните деца от Ястребино. Това слагаше особен акцент на вълнуващите спектакли.

Моето директорство на търговищкия театър протече в два етапа: първият от 1970 до 1975 година. Това бе периодът на изграждане и утвърждаване на институцията, както на местна почва, така и в национален мащаб. Вторият период бе от 1984 година до пенсионирането ми през 1991-та. Повторното ми идване беше свързано с излизане от една творческа и организационна криза на театъра, която в крайна сметка бе преодоляна.

Обществеността на Търговище помогна изключително много на своя театър. Много активно ни подкрепиха в изграждането на камерна зала и театър. Всяка предложена театрална и културна инициатива бе горещо подкрепяна и приемана.

Възторжен празник бе представлението „Сватбата на Фигаро" , постановка на майстора на телевизионното изкуство Асен Траянов с младите дарования от ВИТИЗ"Кр. Сарафов" - Юлияна Траянова, Ойлер Стоянов, Костадинка Шошева, Игор Марковски...

Преди това под художественото ръководство на проф. Филип Филипов можахме да изиграем „Почивка в Арко Ирис". Режисьор бе Георги Аврамов. Водени от талантливия Любомир Кабакчиев този спектакъл стана едно силно театрално събитие – школа за младите артисти и радост за зрителите. .

Моите най-добри житейски и творчески години са минали в Търговище по закрилата на любопитна и предана публика. В Търговище са отгледани добри и талантливи кадри. Те са гордост- Ружа Атанасова, Красимира Линкова, Райна Минева чрез спектаклите „Към пропаст", „Жени с минало" от Д.Димов, „Тузлушка история" на нашия верен приятел Кольо Георгиев, „ Последната нощ на Сократ" от Ст.Цанев, с режисьор Юри Статков, нашата Мария Гинкова - вече опитна и школувана артистка, радвала с присъствието си театрите в Русе, Варна, а сега Добрич; Петър Петров- сега директор на театъра, а и дългогодишен актьор,

държавни / Видин, Добрич, Велико Търново, Ловеч, Търговище/ и трансформирани в нови формирования – общински, модел „Открита сцена", модел „6 + 1".

Реформата, съвсем естествено, не отминава и Драматичен театър – Търговище. Той през 1994 г. бива обявен от Министерството на културата за театър от типа „Открита сцена". Това значи, че той притежава директор и малък административен апарат, определен екип от технически служители и му се отпускат определени финансови средства за създаване на спектакли. Няма постоянен творчески състав, а за отделните спектакли се канят актьори, режисьори, сценографи на хонорари, изплащани за тяхното участие в постановките. А това вече изисква нови т.н .мениджърски умения от директора, провеждане на репертоарна политика, която „гони" финансовия ефект, съобразяване с вкуса на публиката. Тази икономическа политика се усложнява от факта, че театърът функционира в малък град, който не издържа много представления в града. Вече се налага да се правят повече представления на сезон, които след няколко представления в стационара, започват да се изнасят в турнета. Театърът започва да функционира в нови икономически изисквания на художествената политика, което изисква и нови качества от директора, създават се и проблеми в намиране на баланса между икономическа и художествена политика.

Директори на театъра в този период са Борис Дюлгеров/1984-1991/, актьорите Милко Никодимов/1991 -1999/, Петър Петров/ от1999 – до сега/.

Освободени от опеката на идеологическите партийни изисквания, но съобразяващи се с искания икономически ефект като приход зрители приход билети, тези директори в репертоарната политика се стремят към такива пиеси, в които има абсолютна сигурност, че ще привлекат интереса на зрителя. А в тези години много популярен жанр става комедията. Тя е спасителният жанр, макар и за часове, в който зрителите намират отдушник от сложните политически процеси, които текат в страната, спасение от шума на политическите митинги, от ежедневните проблеми на битовото оцеляване. Въпросът е, обаче, тази комедия да притежава силни художествени качества, а не театърът да се принизява до не достатъчно изискания вкус на зрителите. Специално това става проблем на всички български театри в тези

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

първи години на Промяната - театрална политика, удържаща на високи критерий в репертоарния избор, по строг подбор на „лесните“ комедийни заглавия .

Комедията е представена на сцената на Търговищкия театър в такива пиеси като „Какво се видя през ключалката“ от Дж.Мортимър, „Ана Бижуто“ от М.Камулети, „Завесите“ от К.Далоне, „Ти не си гара“ от А.Несин, „Когато котката я няма“ от Дж.Мортимър, Бр.Кук. В този жанр се поставят и пиеси от български автори, които са високо оценени “Кълбовидна мълния“ от Ив.Радоев, „Мамут“ и „От другата страна“ от Ст.Стратиев. Класиката е представена от творби като „Златната мина“ от Ст.Л.Костов, „Службогонци“ от Ив.Вазов, румънската комедия на Й.Лука Караджале „Една бурна нощ“, та дори и „Мечка“ и „Предложение“ от А.П.Чехов.

Сериозните драматични творби също присъстват в репертоара, макар и в по-малък обем – „Великденско вино“ от К.Илиев“, „Избор по вариантната система“ от К.Георгиев, „Татул“ по Г.Караславов, „Убийството“ от Б.Априлов, „Побъркани от любов“ от С.Шепърд, „Престъпления на сърцето“ от.Б.Хенли, „Топаз“ от М.Паньол. „Насаме с всички“ от Ал.Гелман и др.

Продължават да съществуват неотменно в репертоара и постановки за деца. Специално представленията „Пиф, Паф, Пуф“ от Н.Стойчева и „Приключение на покрива“ от Зл.Билярска са поставени от известната майсторка на детски спектакли режисьорът от Младежкия театър в София Лиляна Тодорова.

Театърът продължава контактите си с режисьори, поставяли през 80-те години. Те създават постановки и през на 90-те като Борис Спиров, Юри Статков, Вера Павлова, Борис Дюлгеров, Но вече се включват и нови личности като младите режисьори Димитър Димитров, Христо Стойчев, Особено запомнящо се е гостуването на проф. Желчо Мандаджиев, който реализира Чеховите едноактни пиеси „Мечка“ и „Предложение“, както и руската пиеса „Насаме с всички“ от Ал.Галин.

В актьорския състав продължават дейността на артисти като Милко Никодимов, Райна Минева, Николай Николов, Петър Петров, Станка Радева, Антония Чепарова, Иван Пангелов, Гаврил Паламудов, Георги Костадинов, Богдан Богданов, Гено Мочуков и др.

ПЕТДЕСЕТ ГОДИНИ ОТ НАЧАЛОТО НА БЕЗСМЪРТИЕТО

Име

С тези думи искам да отбележа моето вълнение по повод честването на петдесетгодишнината от създаването на Търговищкия драматичен театър. Вече в България изливаха първите кофи цимент на десетките сгради за културно творчество, с което се отдаваше почит по понятни причини на театрите. Резултатът не закъсня – по същото време, някъде преди това, някъде след това се градяха нови и различни по предназначение внушителни сгради, в резултат на което се създадоха нови и съвременни около петнайсет-двайсет театрални сгради, които със заварените наброяваха трийсет и шест драматични, двайсетина куклени театъра и сгради за петте оперни колектива.

Търговищкият театър е една от тези придобивки.

Имам лични причини да се чувствам свързан с търговищката театрална действителност. В този град – някога нищо повече от жалко провинциално селище, далеч от културата и творчеството като познание и наслада- за пръв път бях на представление на професионалния театър от Плевен, на което видях професионални актьори, които показаха вълнуваща драматизация на „Под игото“ на Иван Вазов. И последва мой домашен опит също на Вазовия шедьовър „Под игото“ може би защото не съм имал „допир“ със съчинение, подходящо за целта.

Разбира се, истински е свързан с Търговищкия театър сюжетът на първата редакция на моята най-известна пиеса „Съдии на самите себе си“. Фактът, че тая пиеса не се поставя за пръв път, макар и посветена на Търговищкия театър – причината не е в хората, които в онези години пишеха и поставяха пиеси за драматични театри.

Остава да завърша с пожелание за много нови успехи на Търговищкия театър, което ще докаже истината, че театърът е вечен и не умира, защото има само една дата – ДАТАТА НА РАЖДАНЕТО.

КОЛЬО ГЕОРГИЕВ
Писател, драматург, дългогодишен директор на театър „София“ през 80-те години на XX в.

ЛЮБОВТА КЪМ ТЕАТЪРА Е ЛЮБОВ КЪМ ЖИВОТА

Име

Актьорството е едно дълго пътуване, изпълнено с много спирки. Занаятът ни е такъв, че движението става част от живота ни. Не познавам актьор, който целият си творчески живот да е посветил само на една единствена сцена. Аз бях играл вече на сцените в Стара Загора, Димитровград, Бургас, Търново...Имах своите успехи и разочарования, но така или иначе се бях утвърдил като име, бях изиграл най-добрите си роли. Особено в Търновския театър.

Десетина дни преди премиерата на „Към пропаст“ в Търново изпълнителят на главната роля на цар Иван Александър получи внезапно инфаркт. Участвах в същата пиеса, но в друга роля. А се задаваше и Прегледът на историческата драма, на който Търново бе домакин. Вика ме ръководството: „Спасявай, казват, положението! Ти си опитен актьор, ще се справиш!.“ Лесно е да се каже, но как се изпълнява такова нареждане? Напрегнах се, десетина нощи почти не спах, научих текста на ролята, направихме няколко репетиции и...спечелихме награда на прегледа.

И точно тогава, лятото на 1970 г., ми се обаждат от Комитета за култура и от Търговище с предложение да отида там и да поема поста директор на току-що създания им държавен професионален театър. Базата им е чудесна, гражданството амбициран да подкрепи своя театър, но... бях разколебан. Посетих града, влязох и проведох разговори в театъра. Програмата бе с интересни заглавия, но технически и творчески театърът не бе готов. Трябва да отчета обаче заслугата на местното политическо и стопанско ръководство. Ръководителите бяха готови да застанат зад мен, да ме подкрепят всячески и морално и материално. Гражданите на Търговище, този малък град, се оказаха жадни за духовност – за театър, за музика, за живопис. Радваха се на своите артисти, музиканти, художници. Хората на изкуството бяха героите на деня в Търговище. В крайна сметка приех. И не сгреших. Годината беше 1970-та.

СПОМЕНИ ЗА ТЕАТЪР

Драматург на театъра няколко сезона /1991 – 1994/ е театроведът и известен театрален критик Красимира Василева от София, с чиято дейност се издига престижът на тази длъжност.

През 1999 г. провеждащият се Национален преглед на детско-юношеската драматургия и театър претърпява промяна в статуса си – той се превръща в Международен фестивал на спектакли за деца“ „Вълшебната завеса“ и под това ново име в тази година се провежда и първото му издание.

През 1997 г. започва да се провежда и фестивалът „Дни на големият театър в малкия град“. С течение на годините той става важно културно събитие в живота на Търговище. На него, през м.юни, се канят да гостуват български театри, които участват в провеждащия се Международен театрален фестивал „Варненско лято“. Този форум създава прекрасната възможност зрителите от Търговище да се запознават с най-значимите спектакли през сезона от столицата и страната. Театърът също участва със свой спектакъл.

Периодът на 90-те години се оказва важен в развитието на театъра от Търговище, защото един театър в неголям град преминава в съвсем друг, различен статут на творческо функциониране. А това е промяна в мисленето за икономическа реализация, съчетана и с нови изисквания на художествената политика. Театърът излиза с чест от тази нова ситуация и успява да запази достойно творческия си дух и стремеж към качествена театрална продукция.

В ГОДИНИТЕ НА НОВИЯ XX/ ВЕК

Изключителна динамичност характеризира периода на театъра в първите години на XX/ век. Той вече е преминал в 90-те „генералната репетиция“ на новия си икономически и творчески статус и в първата половина на новия век театърът вече се ръководи с много по-голяма увереност и опитност в съчетаването на икономическите изисквания и художествено-театралните критерий.

Директор на театъра от 1999 г. досега е дългогодишният актьор Петър Петров. Вече двадесет години той успява да съчетава много добрата си изява като мениджър с взискателността при устояването на висо-

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

ки художествени критерий в съвременната художествено-театрална политика..

През 2005 г. той успява да направи промени в организационните структура на театъра. С решение на Министерството на културата/тогава министър проф .Стефан Данаилов/ са открити 6 щатни бройки за актьори, както и 3 бройки за режисьор. Тази промяна се оказва важна, защото се осигурява по-спокойно функциониране на трупата. В момента театърът има назначени на щат 10 артисти, 3-ма режисьори, 1 сценограф, административен и технически персонал.

В репертоарната политика продължава заявеното през 90-те години надмощие на комедийния спектакъл, като амбицията е в постановките да се поднася един изискан, атрактивно поднесен смях, в който добрият вкус и виртуозната актьорска игра са основни белези, т.е .стремеж към възпитание на вкус и критерий на зрителя към изявите на смешното. Този смях се отприщва в постановки като „Сън в лятна нощ“ от У.Шекспир, „Не всеки крадец е мошеник“ от Д . Фо, „Сватбен маратон“ от В.Ляпин, „Мамино детенце“ от Л.Каравелов, „Забранено за смях“ от М.Гарван, „ Народен представител“ от Бр.Нушич – комедия на големия сръбски драматург, която за първи път се поставя в България, „ Ние никога не се караме“ от Вл. Красногоров, „Моят най-добър приятел“ от Ер.Асус, „Еднооким цар“ от М.Кроует и др.

Продължава се и линията на спектакли, където посланията произтичат от разгръщане на сцената драматизъм и дълбоки преживявания на героите, където смехът е заменен от размисъл за метаморфозите в психологически статус на личността, и то във време доста нервно, напрегнато и тревожно. Този размисъл се заявява в пиеси като „Любов за четирима“ от Щ.Фьогел, „Да се влюбиш в пеперуда“ от Л.Герш,“Боб“ от Е.Рахнев, „ Докосни ме „ от А.Петрова, „Самодивска приказка“ от Н.Асенова, „Вернисаж“ от В.Хавел, „Ана от другата страна“, „Хоровод“ от Арт. Шницлер, и др.

Продължава и линията на поставяне на детски спектакли, с които театърът участва в провеждащия се всяка година в Търговище Международен фестивал на спектакли за деца „Вълшебната завеса“.

Много широк е кръгът от режисьори, с които театърът работи в първите години на XX/ век. Това са съвсем нови имена в българския театър, в повечето случай млади режисьори. Те и налагат нови изразни средства,

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

ТЕАТРАЛЕН ФЕСТИВАЛ „ДНИ НА ГОЛЕМИЯ ТЕАТЪР В МАЛКИЯ ГРАД“

От 1997 г., при директорството на актьора Милко Никодимов, се слага началото на провеждане на фестивала „Дни на големия театър в малкият град“. Това е другият голям форум, който създава обикновено през м.юни театрална празничност и оживление сред театралните зрители на Търговище. А как няма да има празничност, когато в края на м.май и целият м.юни се организират представления на част от българските театри, участващи в Международния театрален фестивал „Варненско лято“. По този начин почитателите на театралното изкуство в Търговище могат да видят най-значимото от репертоара на нашите професионални състави между двете издания на Варненския фестивал. А това е среща с ярки спектакли, популярни артисти, среща с нови търсения в изкуството. В продължение вече на 20 издания през сцената на Търговищкия театър са минали почти всички професионални трупи в България. Така пред очите на зрителите преминават процеси, явления, бляскави мигове на българския театър.

Търговищкия театър редовно участва в програмата на фестивала, като винаги представя премиера на нов спектакъл.

Този форум има това значение, че с представените постановки се поддържат съвременно-остри и модерно-естетически възприятията на зрителите за театралното ни изкуство. А това е поддържане на високо ниво на театрална и нравствена култура. На него творците от Търговище си „сверяват часовника „ с най-добрите образци на съвременния български театър. А това е от полза за тяхното творчество.

Международният фестивал на спектакли за деца „Вълшебната завеса“, фестивалът „Дни на големия театър в малкия град“ са форуми, които изключително много обогатяват театралната атмосфера в града, вписват се и достойно в летописа на големите театрални събития на България.

текст на снимката

текст на снимката

нови интерпретации на смешното и драматичното в различните спектакли. Това са личности като утвърдените Бина Харалампиева, Андрей Калудов, Владимир Петков, Димитър Димитров, Красимир Ранков, съвсем младите Надя Асенова, Съби Събев, Александър Илинденов, Николай Гундеров,, Денислав Янев, Юлия Кръстева, Сергей Комитски и др.

През 2003 г. постъпва в трупата младата сценографка Галина Абаджимаринова, завършила специалността „Сценография“ в НХА“Н. Павлович“. Така тя наследява предаността и отдадеността към Търговищкия театър на колегата си Ганчо Белев и увеличава броя на тези творци, които остават предани на театъра цял живот.

Актьорският състав изцяло се обновява на базата на новите принципи на функциониране на театъра. Като млади актьори, постъпили в театъра, дълги години остават в състава му артисти като Ивана Стоянова, Грета Неделчева, Маргарита Маркова, Ивайло Брусовски, Божидар Попчев, Лъчезар Андреев, Веселина Господинова, Никола Шопов, Горица Радева, Емил Неделчев Сияна Янева, Теменуга Первазова и др. Продължава да играе и актьорът Петър Петров.

От известните столични артисти в постановки като гостуващи изпълнители участват Параскева Джукелова, Васил Драганов, Николай Урумов, Ани Петрова, Красимир Ранков, Георги Стойков, Пламен Сираков, Любомир Фърков, Деси Бакърджиева и др.

В тези години се продължава и една друга линия във функционирането на театъра, която съществува още от началото на неговото одържавяване. Тъй като град Търговище не е голям град, то броят на представленията в града не е голям. Затова театърът изнася много от спектаклите си в селища от областта, а от началото на 90-те и в цялата страна. Тази дейност колективът извършва с голяма любов и преданост към всички зрители, независимо от това дали са от голям или по-малък град и селище на страната.

Държавният драматичен театър – Търговище в годината на своя 50-годишен юбилей има самочувствието на състав, който достойно и високо професионално участва в проявите на съвременното ни театрално изкуство. Ежедневието на театъра е изпълнено с много динамика, участие и поддържане на разнообразни театрални инициативи, стремеж към възпитание на високи критерий в зрителя при възприемането на спектаклите му.

текст на снимката

текст на снимката

В протежението на годините от корените на първите възрожденски представления, през спектаклите на любителския театър в читалище „Напредък“, достигнал до времето да бъде наречен и „държавен репертоарен“, театърът успява да се оформи като водеща и авторитетна културна институция в града. Като всеки театър и той през годините има своите падове и възходи, организационни метаморфози, но успява да запази духа си на един театър, който амбициозно поддържа тонуса на колектив с високи критерии в областта на театралното ни изкуство. Един вдъхновен съвременен театър в малкия град.

КРУМ ГЕРГИЦОВ

За написването на историческата хроника са използвани материали от архива на театъра, от Държавен архив-Търговище, от публикации в сп. Театър, от доклади на театрални наблюдатели на САБ, от разговори с творци на театъра, както и лични впечатления на автора.

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

ГРАД ТЪРГОВИЩЕ – СТОЛИЦА НА ТЕАТЪРА ЗА ДЕЦА И ЮНОШИ В БЪЛГАРИЯ

текст на снимката

текст на снимката

НАЦИОНАЛЕН ПРЕГЛЕД НА ДЕТСКО-ЮНОШЕСКАТА ДРАМАТУРГИЯ И ТЕАТЪР

Не може да се отрече, колкото и упреци да имаме към отминалата система на социализма, че в него се полагаха грижи за повишаване на естетическото и нравствено възпитание на младото поколение. Дали се използваха методите на налагане на един колективизъм и тоталитарни мерки в това възпитание, дали понякога не се стигаше до заличаване на индивидуалността на крехката душа на младия човек, дали свободата на личностна изява се насочваше в пътя на една господстваща идеология - по тези въпроси отдавна се дискутира и така се анализира методологията на това възпитание. Но пък че съществуваше стремеж младият човек да бъде сред атмосферата на прояви в изкуството със значими стойности, това не може да се отрече и ще бъде неистина, ако се твърди тъкмо обратното. Динамична културна дейност в т.н. пионерски домове, създаване на професионални куклени театри, организиране на различни форуми на детското творчество, чиято кулминация беше форумът „Знаме на мира“ - това разнообразие от форми и инициативи характеризираше грижата за младия човек в сферите на всички изкуства.

Израз на тази грижа бе и задължителното включване в репертоара на всеки театър на спектакли за деца. За тази цел бе създаден и в столицата Народен театър за младежта/днес Младежки театър „Николай Бонев“/, в който има два отдела – за възрастни и за деца. Всеки театър по свой вкус организираше избора на пиеси за деца и тяхната сценична реализация. Затова и имаше състави, които се отнасяха по-формално към този въпрос, но и такива, който оценяваха значимостта на такъв род представления не само по-линия на нравственото и естетическо възпитание, но и като възпитание на бъдещи проникновени зрители на театъра.

Търговищкият театър още от началото на съществуването си като професионален институт един от творческите му приоритети става активното присъствие в репертоара на спектакли за деца и юноши. И този приоритет се държи активно през цялото му 50-годишно съществуване. Създават се спектакли за деца не формално, между другото, а техните създатели влагат много любов, много майсторство и вдъхновение в тях. Те спазват мисълта на руския писател Максим Горки, че за деца тряб-

По време на провеждането на фестивала „Вълшебната завеса“ в Търговище се ражда атмосферата на един голям театрален празник. Този празник се създава не само от спектаклите, които се представят, но и от съпътстващата програма, която е изпълнена с богатство на хрумванията в различните инициативи.

През годината се организира конкурс между децата от цяла България за рисунка на тема „Аз и театърът“. И в седмицата на фестивала се открива изложба с най-хубавите рисунки от този конкурс. А най-добрата се поставя на рекламния плакат като емблема на поредното издание. На специален детски хепънинг се обявяват и награждават най-добрите рисунки .

Децата от Търговище вземат активно участие и в други изяви на съпътстващата програма: провеждане на конкурс за актьорско изпълнение на избран от децата приказен герой, който се провежда в три кръга ; определяне на „Мис Вълшебната завеса“ ; провеждане на шоу-кастинг за деца „Звездите на „Вълшебната завеса“.

Много са и тези инициативи от програмата, които създават широта, мащабност и критически анализ на изкуството за деца между два фестивала. На форума не само се играят спектакли, но се говори, дискутира, обсъжда и чертаят нови пътища за развитие на този театър. След всеки спектакъл се прави обсъждане с журито на фестивала.

На всяко издание се провежда теоретична дискусия по определена тема. В определянето й дълги години е вземал участие споменатия критик Димитър Чернев. Като повод за дискусия са били такива теми като например “Публиката- традиционни практики за увеличаването и развитието й“/2011/, „Театърът за деца в пространството на европейския театър“/2017/, „Театрално изкуство и образование – криза и перспективи“/2018/. В началото творец прави експозе върху темата, а сред това се провежда и дискусията с всички участници.

От 2015 г. всяка година се организира и конкурс за написване на пиеси за деца, чийто организатор е ..... В рамките на всяко издание се провежда и уоркшоп за професионални актьори – тези, които имат определено пристрастие към това изкуство. Например през 20011 г. уоркшопът носи заглавие „Аз – като клоуните, жонгльорите и фокусниците в цирка и Хепънинг с театър „Пан“. В тези уоркшопове често се канят да участват като ръководители режисьорът Димитър Димитров и актьорът Тодор Мадолев.

На изданието през 2018 г. за първи път прозвуча химн на фестивала .Той е създаден от известния композитор и автор на музиката към много детски спектакли Андрей Дреников, а автор на текста е Ангелина Жекова.

Всяка година Международният фестивал за спектакли за деца „Вълшебната завеса“ се обособява като място - международен център на среща на личности, които страстно се занимават с детски театър. Присъстват не само творци, създатели на спектаклите, но и много мениджъри от различни страни, директори на други детски фестивали от чужбина, които на форума могат дай видят най-доброто от театъра за деца, сътворен в европейския театър. Така че всяка година Търговище става център на международен обмен на идеи за перспективите на детския театър.

Изключително здрава е връзката на фестивала с Международната организация за детски спектакли за деца/АСИТЕЖ./ Театърът е член на тази организация и по този начин той контактува с всички фестивали за деца в Европа и света. Вече има идея и Търговище да стане Национален център на тази организация, т.е. театърът да стане ръководно начало в осмисляне и направляване на процесите от национален и международен характер в изкуството за деца.

В извървяния път на окрупняване, на оформянето на богата панорама от спектакли и интересни инициативи в съпътстващата програма, голям принос има вдъхновителят и основател на този фестивал дългогодишният директор на театъра актьорът Петър Петров. Неговото чувство за иновационни идеи в провеждането на форума, силното му чувство за организираност и създаване на силен екип от съмишленици, пристрастието му към детския театър са предпоставките Международният фестивал „Вълшебната завеса“ да се утвърди като един от представителните театрални фестивали в България и в чужбина. Всяка година се добавя нов и нов щрих в звученето му и това създава актуалност, модерност и непрекъсната грижа за възпитанието на децата..

Този форум всяка година открива нови и нови страни пред детския зрител от магията на театъра. Затова и Търговище може да бъде наречен столица на детския театър в България.

ва да се пише като за възрастни, но много похубаво.

Израз на висока оценка на тази пристрастност на театъра към изкуството за деца още в първите му години на професионален път става определянето на Търговищкия театър да стане домакин на провеждането през 1973 г. на Първи национален преглед на детско-юношеската драматургия и театър.

Идеята за такъв фестивал възниква още през 1966 г. Тогава в София,през м.май, се провежда форум, наречен „Първи преглед детско-юношеската пиеса и театър“. Инициативата се посреща много радушно от професионалните състави и в него вземат участие 12 театъра . Прегледът се организира от Комитета за изкуство и култура, от Съюза на артистите, от Съюза на българките писатели, от ЦК на ДКМС, от ДО“Септемврийче“ и Пионерския дом-София, от Дома за детска литература и изкуство.

Раздават се много награди – за драматургия, за режисура, за актьорско майсторство- първа, втора, трета; за сценография, за музика и музикално оформление.

През май 1973 г. форумът вече се провежда в гр. Търговище, на сцената на драматичния театър. Има вече и ново наименование „Национален преглед на детско-юношеската драматургия и театър“. Така започва летоброенето на най-представителния форум на театъра за деца и юноши за драматични театри в България. В Търговище той достига до осем издания, като последното е през 1988 г.

Фестивалът създава за една седмица в градамного силни преживявания не само сред малките зрители, но и сред възрастните - техните родители. Години наред на този форум цари празничност, приповдигнатост, радост от срещите с интересни и атрактивни спектакли. В много от тях, особено в тези от столицата, участват популярни актьори, което усилва неимоверно много радостта на децата. В работата на неговото жури участват изтъкнати театрални дейци – критици, режисьори, актьори, композитори, сценографи, драматурзи, обществени дейци .След всеки спектакъл се провеждат обсъждания със състава. Интересното е, че след края на всеки пореден фестивал в списание „Театър“ излизат обзорни статии, които отразяват не само впечатленията от постановките, но и проблемите на детския театър, които са породили те. Публикуват се и наградите на форума.

На този преглед се раздават много награди. Освен творческите – за драматургия, за

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

текст на снимката

актьорско майсторство, за режисура, за сценография и костюмография, за музика и музикално оформление, отличия се определят и от много държавни институции – Министерството на народната просвета, Централния организационен комитет на прегледа, ЦК на ДКМС, на ГНС-Търговище, на Клуба на дейците на културата на Търговище и др. От Третия преглед има вече и детско жури, което през годините освен за спектакъл, раздава и награди за най-интересен спектакъл, най-жизнерадостен спектакъл, за любим актьор. Във времето форумът получава все по- голяма мащабност и значимост, израства като значим фактор за вглеждане и анализиране всяка година на изкуството за деца.

До 1985 г. в него се представят само спектакли за деца, но от тази година – шесто издание – вече се включват и постановки за юноши.

Драматичен театър-Търговище като домакин на прегледа е бил негласно задължен винаги да се представя много добре. И той е удържал това неписано правило, защитавайки позицията си на състав, който се отнася отговорно към изкуството за деца.

На първия преглед през 1973 г. театърът участва със спектакъла „Петлето“ от Н.Русев, като награди получават режисьорът Петър Пайнавелов и актьорите Борис Дюлгеров и Ангел Христозов ; на този през 1976 г. – със спектакъла „Червеният ескадрон“ от М.Милков. Отличия получават авторът, режисьорът Милко Стоянов и актьорите Ана Банкина, Сашо Александров, Николай Чилов и Светозар Топалов; 1980 г.- със спектакъла „Кукла Букла“ от Панчо Панчев – награди получават актьорите Ана Банкина, Сашо Александров, Николай Чилов и авторът на музиката Андрей Дреников. Награда на ОНС-Търговище получава и пиесата на Кольо Георгиев „Време за любов“, поставена от Пернишкия театър; на прегледа през 1985 г. награда получава Панчо Панчев, автор на пиесата „Червеният петел“, с която театърът участва във форума и актрисата Мария Гинкова.

През годините Националният преглед на детско-юношеската драматургия и театър в Търговище се превръща в основно място, където всяка година се „отчитат“ и насочват по нови пътища търсенията в театралното ни изкуство за деца. И именно това определя неговата голяма значимост в процесите на театъра във времето на един отминал исторически период.

МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ НА СПЕКТАКЛИ ЗА ДЕЦА „ВЪЛШЕБНАТА ЗАВЕСА“

От 1999 г., в началото на директорството на Петър Петров, Националният фестивал на детско-юношеската драматургия и театър придобива нов профил– той прераства в по-обемен форум – Международен фестивал на спектакли за деца „Вълшебната завеса“. Тази идея, подкрепена от Министерството на културата, става възможна благодарение на постигнатото на миналите национални прегледи, по точно на натрупания организационния опит в тях, и на широкия отзвук, който са имали те през годините сред децата. Така Търговище продължава да бъде столицата на детския театър, но вече на много по-мащабен и най-вече международен форум.

В организацията на различните издания много ценна помощ директорът Петър Петров получава от театралния критик Димитър Чернев/1955-2017/, който дълги години работеше в отдел „Сценични изкуства и художествено образование“/ в миналото дирекция „Театър“/на Министерството на културата. Той бе известен театрален критик и с ерудицията и познанията си в областта на театъра много спомага за постепенното качествено творческо и организационно оформяне на фестивала. Най-ценното е, че той се превръща в международен – факт, който дава възможност да се видят постиженията в областта на детския театър не само на творците от България, но и от тези от други страни в Европа и по света.

Основни организатори на фестивала продължават да бъдат Министерство на културата, Община-Търговище, Драматичен театър – Търговище, Куклен театър-Търговище. Но се включват и други организации и институции, които стават активни и постоянни спомоществователи: Застрахователно дружество „Армеец“, Ротари клуб-Търговище.....

В програмата на форума от 2000 г. участват вече не само драматични, но куклени професионални театри. Освен от България, програмата всяка година се оформя от състави на Македония, Румъния, Турция, Швеция, Чехия, Хърватия, Русия, Германия и още други страни. Като традиция освен театърът-домакин на всяко издание- взема участие и театър „Жар“ от София. Обикновено българските състави са от 10 до 14, а чуждите от 4 до 6.

Фестивалът се провежда всяка година, в първите дни на м.май, и трае една седмица. Изиграват се от 15 до 20 спектакъла. Интересното е, че те се играят не само на сцената на театъра, но много от тях изнасят представления и в селища на областта. Така се разширява обсегът на въздействие на тези представления върху детския зрител.

В началото на всеки сезон се определя селекционер за българските спектакли. Това най-често е театрален критик, който гледа през сезона детски постановки в различните театри, и през м.март определя българската програма. Селекционери са били театроведите Димитър Чернев, Аве Иванова, Богдана Костуркова, Ина Гюлева, Ина Божидарова, Зорница Каменова, Гергана Пирозова, Михаил Байков, Катя Георгиева, Кремена Димитрова, Красимира Василева, Тинка Николова и др.

Международната програма се определя от ръководството на театъра, което кани състави от чужбина.

Журито на фестивала е смесено – има български представители и чуждестранни. Това са личности с различни театрални професии-актьори, режисьори, театроведи, композитори, сценографи, драматурзи. Председатели на журито са били доц. Йоана Спасова-Дикова/ театровед/, Кева Апостолова – дългогодишен главен редактор на сп.Театър, Богдана Костуркова /театровед/, Татяна Ефтимова - от театър „Дани и Деси“, Д.Тепавец.

Раздават се награди – за цялостен спектакъл; за сценична реализация на българска народна приказка ; за търсения в областта на изразните средства ; за драматургия ; за мъжка и женска роля ; за музика ; за сценография и костюмография.